

magisterbladet

NR. 08 · 2018

MAGASIN FOR MEDIE- OG KOMMUNIKATIONSVIRKEMÅND

MAGISTERBLADET HAR REDAKTIONEL FRIHED

**Carla får
5.275 kr.
i SU og
betaler
5.400 kr.
for sit
kollegie-
værelse**

SIDE 22

Ekspert:

**Giv
arbejds-
giverne
bøder for
stress**

SIDE 40

**Dansk
forsvinder
som
forsknings-
sprog**

SIDE 50

29.398 KR.

Unge gør op med løntabu

SIDE 12

Angkor Wat og Østens Paris

Den store Laos- og Cambodiarejse

Rundrejse dybt ind i de to mindst kendte lande i Indokina. Ikke desto mindre er det to af de smukkeste. Vi ser de største attraktioner, men bevæger os ofte væk fra turismens hovedstrøg. Den spændende Luang Prabang i det nordlige Laos er på listen over verdens kulturarv. Smukke vandfald, lokale markeder og hovedstaden Vientiane er andre indtryk i Laos.

Vi sejler på den store Mekong-flod og bor på de tilbagelængede "4000 øer". I Cambodia besøger vi stammefolk og en landsby, hvor indbyggerne er eksperter i at finde ædelsten. I solnedgangen sejler vi til Phnom Penh og ser blandt andet Sølvpagoden og Killing Fields. Til sidst templerne i Angkor.

21 dage • 24.900 kr. inkl. halvpension

Afrejse: 9. november • 6. januar • 19. februar • 17. marts • med flere

Cambodias højdepunkter

Vi begynder rejsen ved tempel-området, der regnes blandt klodens største attraktioner. Angkor Wat er nok det mest kendte tempel, men også Ta Promh, der er overbegroet af figentræer, ser vi. Vi besøger en landsby, hvor husene er bygget på pæle, og hvor en af familierne har slået sig på opdræt af krokodiller.

I det hele taget får vi mange forskellige indtryk af landet, fra bjergene i grænselandet mod Thailand og Laos til den tropiske badeby Kep-sur-Mer og den idylliske ø, Koh Tonsay, ud for kysten. Hovedstaden Phnom Penh kaldes også "Østens Paris". Vi ser Sølvpagoden og en tur i rickshaw giver os indtryk af den spændende arkitektur i Phnom Penh.

14 dage • fra 15.900 kr. inkl. halvpension

Afrejse: 3. januar • 17. januar • 7. februar • 14. marts • med flere

Mægtige Mekong

Ny rundrejse i Cambodia og det sydlige Vietnam. De store højdepunkter er Angkor Wat og et krydstogt i Mekong-deltaet, og blandt mange andre oplevelser kan nævnes flydende byer på Tonle Sap søen i Cambodia. Her er vi også på dagsudflugt til Silk Island, en ø på Mekong-floden med en lang tradition for silkeproduktion og kunsthåndværk.

Vi sejler på Mekong til grænsen til Vietnam, og på en morgentur oplever vi mylderet omkring det flydende marked Cai Rang. En velkomstdrink frisker os op inden et lille krydstogt, hvor vi flyder stille ned ad Mekong og kan gå i land i landsbyerne langs bredden. Til sidst Saigon med Notre Dame katedralen og guerillaernes tunneler fra Vietnamkrigen.

14 dage • fra 20.900 kr. inkl. halvpension

Afrejse i 2019: 12. januar • 9. februar • 19. oktober • 9. november

Nyhed

**Årets rejsebureau
2018**

Kåret af Danske rejsejournalister

Mindre grupper
Max 20 deltagere
Danske rejseledere

Viktors Farmor
WORLD-WIDE EXPEDITIONS

86 22 71 81
www.viktorsfarmor.dk

Regeringens gaveregn er en sæk fyldt med hadegaver

Med et folketingsvalg på trapperne var det ventet, at regeringen ville benytte forslaget til næste års finanslov til at komme med nye politiske initiativer. Da finansloven blev præsenteret, blev det i flere medier fremstillet som regeringens gaveregn.

Men når besparelserne på uddannelsesområdet fortsætter ufortrødent, er der ikke tale om gaveregn. Så er der tale om at spare på ungdommen og fremtiden. Og når regeringen sender 100 millio-

“Den triste sandhed er, at regeringen fortsat vil fjerne penge fra nogle af de vigtigste områder for Danmarks udvikling og velfærd. Uanset partifarve er det ikke en fornuftig kurs”.

ner kroner om året i fire år tilbage til kulturområdet, men samtidig fortsætter med at spare to procent om året, er der heller ikke ligefrem tale om gaveregn.

Den triste sandhed er, at regeringen fortsat vil fjerne penge fra nogle af de vigtigste områder for Danmarks udvikling og velfærd. Uanset partifarve er det ikke en fornuftig kurs.

Regeringen har meddelt, at den fra 2022 har tænkt sig at tilbageføre nogle af de sparede penge til områderne, men som politisk styrede projekter. Regeringen har gjort det helt klart, at de enkelte arbejdspladser fra den dato stadig ikke kan være sikre på at få de penge tilbage, som de skal spare. Tværtimod vil de mange millioner formentlig indgå i de kommende finanslovsforhandlinger, så skiftende regeringer har endnu flere penge at dele ud til, hvad de nu måtte have af særinteresser eller ønskedrømme på kultur- og uddannelsesområdet.

Det burde være klart for alle med den mindste interesse for kultur og uddannelse, at det, der er allermest brug for, er penge til den helt basale drift. Til lønninger. Til materialer og it. Til at fastholde det høje niveau, Danmark er kendt for i hele verden. Vi har ikke brug for fyringer af dygtige medarbejdere og flere tidsbegrænsede ansættelser, som alt for hurtigt bliver resultatet, når det eneste sikre på budgetterne er, at der skal spares.

Regeringens gaveregn indeholder alt for mange hadegaver. Jeg håber, at et flertal i Folketinget kan samle sig om at få stoppet besparelserne på uddannelse og kultur og dermed sikre sammenhængskraft og et kontinuerligt højt niveau.

Det er nu, der skal investeres i unge, uddannelse og forskning. Og det er nu, vi skal sikre flere match mellem akademikere og de små og mellemstore virksomheder, så der kommer flere jobåbninger og flere skatteindtægter. Demografisk står vi over for samfundsøkonomiske udfordringer, hvor et voksende antal seniorer skal forsørges af mindre ungdomsårgange. For at sikre velfærden fremover skal der investeres i ungdom og nye arbejdspladser. Det værste, man kan gøre, er at spare på fremtiden.

Camilla Gregersen

BESTYRELSEN for DM

FORMAND

Camilla Gregersen

NÆSTFORMAND, DM VIDEN

Thomas Vils Pedersen

DM OFFENTLIG

Anders Christian Rasmussen

Anita Kildebæk Nielsen

Anne Bisgaard Pors

Karin Hjortshøj Pedersen

Lis Kræmmer

Signe Møller Johansen

DM LEDER

Birgith Sloth

DM PRIVAT OG SELVSTÆNDIGE

Bjarke Friborg

Helle Idland

Jens Groth

Andreasen

Julia Bjerre Hunt

Sine Jensen

DM VIDEN

Erik S. Christensen

Janne Glerup

Olav Wedege

Bertelsen

Steffen Juncker

Anders Henning Simonsen

Tommy Dalegaard Madsen

DM STUDERENDE

Ronja Rose Ravnskov

Anna Petrea Thomsen

Olivia Frier

magisterbladet

Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
www.magisterbladet.dk
magisterbladet@dm.dk

Alt henvendelse vedr. abonnement
og adresseændring: 38 15 66 00
(spørg efter medlemsafdelingen).
Abonnement på Magisterbladet
koster 225,50 kr. per kvartal.

Magisterbladet har redaktionel frihed

REDAKTION:

Jakob Elkjær, ansvarshavende redaktør
je@dm.dk

Tobias Dannesen, digital redaktør,
tdi@dm.dk

Ole Obitsø, journalist,
olo@dm.dk

Pernille Siegmund, journalist
psi@dm.dk

Thomas Bøttcher, journalist
tb@dm.dk

Anna Dalsgaard, journalist
ada@dm.dk

William Leerbeck Meyer, journalistpraktikant,
wlm@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon: 38 15 66 52

ANNONCER:

DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55

DESIGN OG PRODUKTION:

OTW A/S
www.otw.dk

Forsidefoto: Tor Birk Trads

Oplag: 52.400 eksemplarer

ISSN 0903-7349
Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 35.977
i perioden 1.7.2016-30.6.2017

PRODUKTIONSPLAN:

Nr. 9 2018

Udkommer: Fredag den 5. oktober
Deadline debat: Mandag den 24. september
Deadline annoncer: Onsdag den 26. september
Deadline kalender: Onsdag den 26. september

Nr. 10 2018

Udkommer: Fredag den 16. november
Deadline debat: Mandag den 5. november
Deadline annoncer: Onsdag den 7. november
Deadline kalender: Onsdag den 7. november

Nr. 11 2018

Udkommer: Fredag den 7. december
Deadline debat: Mandag den 26. november
Deadline annoncer: Onsdag den 28. november
Deadline kalender: Onsdag den 28. november

Drop ungdomsanekdoterne, så skal det nok gå

Politikens debatredaktør Poul Aarøe Pedersen skrev for nylig i avisen, at vi skal "lade være med at kramme de unge ihjel - de skal nok finde en bolig".

Det skal nok gå for de unge, for det gik nemlig fint for Poul Aarøe Pedersen, da han selv skulle ud og finde en bolig i København i 1996.

"Bare rolig, det skal nok gå alt sammen. For mig gik der tre måneder, før jeg blev tilbudt et kollegieværelse, dengang for 22 år siden. Det var langt ude på Amager, men det var mit eget".

Jeg må tilstå, at jeg ofte gør det samme og tænker, at når jeg kunne dengang, så kan de unge da også i dag. Flytte hjemmefra. Rejse. Tage en uddannelse til.

Problemet med ræsonnementet er, at intet er, som det var i 1996 eller midt i firserne, da jeg fik lov til at fremleje min brors lejlighed i Ægirs-gade på Nørrebro med petroleums-

18.000 kr., og dertil skal man lægge 3.000 kr. i ejerudgifter: 10.500 kr. per mand m/k, hvis den deles af to. Hvis de to unge flytter til Brønshøj, så kan de komme ned på 8.000 kr. per hoved.

En treværelses lejelejlighed på det åbne boligmarked i København, som to studerende kan dele, koster i dag 14.000-17.000 kr. Hvis I tror, jeg lyver, så tjek gerne de ledige lejemål på boligportal.dk.

De få andelslejligheder, som kommer på det åbne marked i Den Blå Avis - og bliver pillet ned efter få timer, fordi sælger bliver bestormet - koster enten mere end to mio. kr. eller har en ydelse på 10.000 kr. eller mere for tre værelser. Ellers kommer de aldrig på det åbne marked.

Det er nok derfor, studieboligerne bliver revet væk, på trods af at de nye ofte har en husleje, som er højere end SU'en på ca. 5.275 kr. efter skat.

Vi har altså en situation i dag, hvor de, der ikke har de rigtige forbindelser, må finde sig i en boligudgift, der sluger hele SU'en en eller to gange. Det er mange penge, uanset hvor afslappede og bare rolig, det skal nok gå alt sammen-agtige vi er.

Og det er måske derfor, 28 procent giver op og får tag over hovedet af mor og far.

Poul Aarøe Pedersen og jeg tilhører den første generation, der ikke har sørget for, at vores unge har det bedre end os. Vores generation har skåret i den tid, de må læse. Vi har skåret i SU'en. Vi har skåret på bevilingerne per studerende. Vi har ført en boligpolitik, som gør, at boligudgiften sluger hele SU'en og ofte mere til. Og så har vi for resten også givet os selv boliggevinster og skattelettelser.

Måske skulle vi give de unge de samme muligheder, som vi havde, før vi belærer dem på grundlag af anekdoter fra vores svundne ungdom. Og ellers holde kæft.

Så skal det nok gå alt sammen.

Redaktør
Jakob Elkjær

"At bruge sine egne ungdomserfaringer på situationen i dag er en tanke-mæssig kortslutning".

ovn for 863 kroner om måneden. Underboen røg cerutter på det delte toilet på bagtrappen, og den lokale bodega havde altid et skilt i vinduet, hvor der stod "Respektabel servitrices søges".

Giver det mig ret til at sige til de unge: "Slap af, der kommer snart en billig petroleumsopvarmet lejlighed til 863 kr. med delt lokum på Nørrebro". Nej, vel?

At bruge sine egne ungdomserfaringer på situationen i dag er en tankemæssig kortslutning. Det kan kun lede til fejlslutninger som fx Københavns Kommunes skruptosede beslutning om et stop for byggeri af studieboliger fra 1995 til 2010, samtidig med at optaget af studerende eksploderede. Man tænkte, at de unge nok skulle finde en bolig, for det plejer de jo.

Men vi er ikke i 1996:

I Ægirs-gade koster en treværelses ejerlejlighed 3.700.000-4.200.000 kr. Den månedlige ydelse bliver på

13

Her er vores løn

ARTIKLER

- 7** Rektorer revser yderligere uddannelsesbesparelser
- 12** Unge bryder løntabuet - og det bør du også gøre
- 13** Her er vores løn
- 28** Druk og vilde vikingelege: Er studiestart for alle?
- 32** 6 gode råd: Sådan overlever du at bo hos dine forældre
- 36** Ph.d.-studerende: Det er fedt at forske
- 37** Det bedste er at være et sted, hvor ingen har været før

FASTE

- 3** LEDER
- 4** REDAKTØRENS KOMMENTAR
- 8** SIDEN SIDST
- 10** MÅNEDENS GANG PÅ #SOME
- 42** NYE BØGER
- 52** DEBAT OG BLOG
- 53** LEDIGE STILLINGER
- 58** MEDDELELSER

22

Carla får 5.275 kr. i SU og betaler 5.400 kr. for sit kollegieværelse

- 38** Jeg laver det, jeg helst vil, hver dag
- 39** Kicket, når det lykkes, er det fedeste
- 40** Ekspert: Giv arbejdsgiverne bøder for stress
- 43** Klassisk musik i Danmark er stadig presset trods millionindsprøjtning
- 44** Et lille skridt nærmere en historisk museumsreform
- 48** Bag facaden: Oplevelser giver ejerskab
- 50** Dansk forsvinder som forskningssprog

24

Studerende i København er heldige, hvis de har en sofa at sove på

TEMA OM STUDIEBOLIGER

- 19** Rige studerende vinder boligkamp
- 20** Det er okay at bo hos mor og far
- 22** Carla får 5.275 kr. i SU og betaler 5.400 kr. for sit kollegieværelse
- 24** Studerende i København er heldige, hvis de har en sofa at sove på

37

Det bedste er at være et sted, hvor ingen har været før

Få ny viden og inspiration til din karriere med et kursus hos DM

Vi tilbyder blandt andet:

- **Den faciliterende projektleder:**
Lær at planlægge et projekt og at facilitere projektprocesser, så du får skabt ejerskab til projektet og skabt gode rammer for et konstruktivt projektsamarbejde.
- **Leder uden kasket:**
Få konkrete redskaber til at lede og tage lederskab, når du ikke har den formelle lederrolle.
- **Strategi og forretningsudvikling der virker:**
Kurset giver et overblik over de væsentlige redskaber i forbindelse med udvikling og implementering af strategi i såvel private som offentlige organisationer.

Se mange flere kurser og tilmeld dig på dm.dk/kalender

Dansk
Magisterforening
Kurser

Rektorer revser yderligere uddannelsesbesparelser

Der er med regeringens udspil til en finanslov ikke udsigt til en egentlig udløbsdato på besparelserne på de videregående uddannelser.

“DET ER DYBT SKUFFENDE, at en regering, som anerkender betydningen af gode uddannelser og vil styrke fagligheden i folkeskolen, fremme indsatsen for udsatte i dagtilbud og styrke sundheden, ikke indser, at det ikke kan lade sig gøre, hvis man samtidig systematisk svækker uddannelserne”.

Sådan lyder reaktionen på regeringens finanslovsudspil fra Stefan Hermann, rektor på Københavns Professionshøjskole og formand for Danske Professionshøjskoler. Han peger på, at landets professionshøjskoler i forvejen stirrede ind i besparelser i omegnen af 1,7 mia. kr. fra 2016-2021, men med forlængelsen af det såkaldte omprioriteringsbidrag på uddannelsesområdet vurderer professionshøjskolerne interesseorganisation, at den endelige regning ender på omkring 2 mia. kr.

Han får opbakning fra sin kollega Anders Bjarklev, der er rektor på DTU og formand for Danske Universiteters rektorkollegium:

“Det er både ærgerligt og kortsigtet, at regeringen fastholder og udbygger de massive besparelser på uddannelsesområdet. Uanset hvordan man forsøger at sælge det her for-

slag, er resultatet syv mere og mere magre år efterfulgt af fortsat økonomisk usikkerhed og strammere politisk styring”, siger Anders Bjarklev.

Anders Bjarklev peger på, at det er et milliardbeløb, der vil være trukket ud af de danske universiteter i 2022.

“Når bevillingen pr. studerende falder med 20 procent over ti år, og Finansministeriets grønthøster fortsætter, er det altså svært at høre på politiske skåltaler om uddannelse som Danmarks råstof uden at tage sig til hovedet”, siger rektortalsmanden.

Regeringen lægger op til, at omprioriteringsbidraget fortsætter uændret de kommende tre år til og med 2021.

Derfra lægger regeringen op til at føre de 842 mio. kr., der spares på blandt andet videregående uddannelser, tilbage til områderne.

De enkelte institutioner skal stadig spare 2 procent årligt fra 2022, men i stedet for at flytte pengene væk fra området og bruge dem på andre ting, vil regeringen bruge dem på målrettede indsatser på uddannelses- og kulturområderne. I praksis betyder det, at den enkelte institution ikke kan vide sig sikker på, at de penge, der spares, også

finder vej tilbage til den enkelte institutions pengekasse.

Stefan Hermann advarer fra sin stol også om, at det uvægerligt vil gå ud over kvaliteten af de udbudte uddannelser, når Folketinget nu lægger op til yderligere besparelser.

Derfor håber han, at et flertal uden om regeringen vil gøre alvor af deres ord om, at de vil gøre op med omprioriteringsbidraget.

“Et flertal i Folketinget har åbent erklæret, at de vil af med omprioriteringsbidraget. Nu må handlingen komme fra dem, så vi kan afværge yderligere skader på centralnerven i det danske velfærdssamfund”, lyder opfordringen fra Stefan Hermann.

DF vil have sat slutdato på

DF, der i fire år har været en del af flertallet bag topcentsbesparelserne på såvel ungdoms- som de videregående uddan-

nelser, har for nylig sagt fra i Magisterbladet.

“Jeg lytter til de bekymringer, som bliver rejst af fagfolk på uddannelsesinstitutionerne, og jeg kan høre, at vi er ved at nå grænsen for, hvor mange penge der kan trækkes ud af systemet, uden at det går ud over kvaliteten”, siger Jens Henrik Thulesen Dahl.

Christine Antorini, der er tidligere undervisningsminister og nuværende formand for Folketingets uddannelsesudvalg, vil også bremse grønthøsteren.

“Vi var en uddannelsesregering under Thorning, og vi bliver en uddannelsesregering igen. Det er det, vi går til valg på”, siger Christine Antorini til DM Professionshøjskoler.

For DF's Jens Henrik Thulesen Dahl er den vaklende økonomi under de mindre udbudssteder yderligere et argument for at sætte en udløbsdato på grønthøsterbesparelserne.

“Uddannelsesområdet har i tre år kunnet effektivisere på fornuftig vis. Det bliver ikke et krav fra os ved de kommende finanslovsforhandlinger, at gennemførte besparelser skal rulles tilbage. Men vi skal blive enige om, hvornår nok er nok”, fastslår Jens Henrik Thulesen Dahl. ■

“Vi skal blive enige om, hvornår nok er nok”.

Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti

ALPERNE SMELTER

Det er ikke kun polerne, der smelter. Bjergbestigere og forskere advarer om, at man kan se tydelige tegn på klimaforandringer i alperne, skriver The Guardian. Frankrigs største gletsjer, Mer de Glace, smelter for eksempel med ca. 40 meter om året, siger glaciolog Luc Moreau til avisen.

17 %

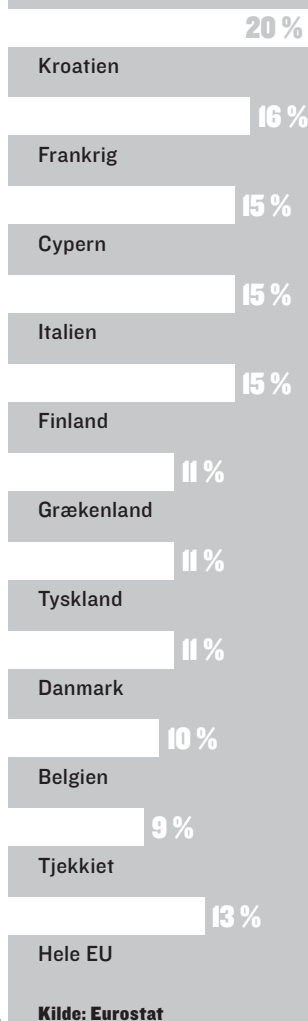
af folketingsmedlemmerne i blå blok mener, at ligestillingen er gået for langt. 75 % af dem mener, at vi stort set har opnået ligestilling. Det viser en ny undersøgelse af folketingspolitikernes holdninger til kønligestilling. Samtidig viser tal, at kun 30 % af de offentlige topledere er kvinder, mens kvinderne udgør 70 % af de ansatte.

Læs mere på Magisterbladet.dk

Prekarisering i Danmark

Bogen "Prekarisering og akademisk arbejde" finansieret af Dansk Magisterforening udkom i juni. Den undersøger, hvordan det går danske universitetsuddannede, der ikke får fastansættelse. Men hvordan står det egentlig til med de midlertidige ansættelser i Danmark ift. resten af EU? Sådan så andelen af midlertidige ansættelser ud i 2017:

TOP-10-EU-LANDE INDEN FOR MIDLERTIDIGE ANSÆTTELSE

Reglerne for arbejdsløse bliver enklere

Ledige skal ikke hver uge gå ind på Jobnet.dk, og a-kasserne får som en forsøgsordning ansvaret for dem i de første tre måneder af deres jobsøgning. Det er blandt elementerne i en ny aftale, som får ros fra både Magistrenes A-kasse og Dansk Magisterforening:

"Det giver nogle direkte fordele for vores medlemmer. Blandt andet at de ikke skal rende mellem jobcenteret og a-kassen i starten af deres ledighedsperiode, men kun skal komme hos a-kassen", siger MA's formand, Per Clausen. Han er dog også kritisk over for dele af aftalen.

Læs mere på Magisterbladet.dk

DM Studerende får ny forkvinde

Ronja Rose Ravnskov er ny forkvinde for DM Studerende. Hun er 23 år og læser statskundskab på Københavns Universitet. Hun har været næstforkvinde i DM Studerende siden årsskiftet og afløser den tidligere forkvinde, Lea Friedberg, som er fratrådt for at gøre sit speciale færdigt.

Læs mere på Magisterbladet.dk

Rettelse:

I Magisterbladets augustnummer er der en fejl i en billedtekst på side 45. Rigsarkivets læsesale får ikke over tre millioner besøg om året. Rigsarkivets årsrapport 2017 oplyser, at der på de fire læsesale i alt var 16.662 besøgende.

"Vi skal blive langt bedre til at fastholde dem, der kommer til Danmark for at læse, og undgå, at de for eksempel tager tilbage til deres hjemland for at blive arbejdsløse".

Troels Lund Poulsen, beskæftigelsesminister (V), til Berlingske. Reaktion på Magisterbladets historie om, at 70 procent af alle udenlandske dimittender ikke har fundet et job i Danmark, 21 måneder efter at de har endt deres uddannelse i Danmark

Senere melder regeringen ud, at den vil skære et sted mellem 1.000 og 1.200 studiepladser på engelsksprogede diplomingeniør- og universitetsuddannelser i Danmark.

"Det er mig en gåde, at man har brugt så lang tid på at tænke over en løsning på det, og deres svar på det så er så uigennemtænkt".

Anders Bjarklev, formand for Rektorkollegiet og rektor på DTU, til Magisterbladet.dk. Reaktion på, at regeringen vil skære i de engelsksprogede studiepladser

Er du så god til dansk eller engelsk, som du tror?

Find ud af det ved at tage en test på vores hjemmeside.

Gå ind på sprogseminar.dk, eller skan en af QR-koderne nederst på siden. Efter afsluttet test får du svar på, hvordan du har klaret dig.

Den danske test

Ved over 75 % rigtige svar anbefaler vi den videregående korrekturlæseruddannelse. Ved under 75 % rigtige svar anbefaler vi den grundlæggende korrekturlæseruddannelse.

Den engelske test

Ved under 50 % rigtige svar anbefaler vi, at du venter med uddannelsen og i stedet tager vores todageskursus i engelsk korrekturlæsning.

15% rabat som medlem af Dansk Magisterforening

Prisen for uddannelsen er normalt 17.500 kr. ekskl. moms. Som medlem af Dansk Magisterforening får du 15 % rabat. Din pris som medlem bliver derfor

14.875 kr. ekskl. moms

(18.593,75 kr. inkl. moms)

Prisen gælder disse efterårsforløb:

- Dansk korrekturlæseruddannelse – grundlæggende
- Dansk korrekturlæseruddannelse – videregående
- Engelsk korrekturlæseruddannelse
- Webjournalistuddannelsen

Læs mere om uddannelserne på sprogseminar.dk

SPROGSEMINAR.DK

Test, hvor god du er til retskrivning.

Dansk test

Engelsk test

Danske **Sprogseminarer**®

Danske Sprogseminarer, Turbinevej 26, 3150 Hellebæk
3888 0912, info@sprogseminar.dk, sprogseminar.dk, facebook.com/sprogetvaerket

Månedens gang på #SoMe

Magisterbladet har været på internettet og bringer her højdepunkter fra augusts små og store retoriske kampe på de sociale medier.

BØLLERNE KOM FRA SKODSBORG

Dansk Sprognavn har den gode skik at holde deres FB-side varm med små, finurlige sproganekdoter. I august kunne man blandt andet læse historien bag det gode danske ord "bølle". I 1880'erne huserede der en bande ved Bøllemosen ved Skodsborg nord for København. Den kaldte sig "Bøllejakket", og selv om bøllerne med tiden forsvandt fra mosen, spredte ordet sig ud i det danske sprog som betegnelse for en rå og voldelig person.

Uni for danskere!

At flygtninge skal rejse hjem, er et vigtigt tema i dansk politik. Men for udenlandske studerende gælder det omvendte. Alt for mange udenlandske studerende rejser hjem, mener regeringen, som derfor vil skære i optaget til engelsksprogede universitetsuddannelser. "Sagde @troelslundp ikke forleden at vi havde brug for flere internationale studerende? Nu får vi kvote på kloge hoveder? Meningsløst", kommenterede **Sofie Carsten Nielsen (R)** på Twitter med henvisning til beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen. Også KU's rektor, **Henrik Wegener**, rystede på sit virtuelle hoved: "Vi risikerer at svække fagmiljøer med indsigt i teknologi til erhvervslivet. Det bliver sværere at tilbyde internationale uddannelser og klare os i konkurrencen med andre eliteuniversiteter #dkpol #dkbiz #dkforsk".

Socialistisk helvede

Man taler om splittelse og skævhed i Danmark, men en ting, der stadig kan få os til at stå sammen, er, når vi angribes udefra. Det gjorde en vært på den amerikanske tv-station Fox, da hun fortalte seerne om alle de ulykker, som velfærd og socialisme har kaldt ned over vores lille kongerige. I den slipstrøm formåede **Dan Jørgensen (S)** at lave lidt af en SoMe-basker med en lettere satirisk video, der faktisk kaldte Fox' beskrivelse af Danmark, og som har fået mere end 15 millioner visninger. Også den Nobelprisvindende økonom **Paul Krugman** følte trang til at bidrage med lidt empiri: "Hej, jeg er lige kommet hjem fra Danmark. Et veritabelt helvede af behagelige ferielejligheder, fine biler, hyggelige restauranter samt fodgænger- og cykelvenlige byer. Det socialistiske mareridt for fuld udblæsning", tweetede Krugman (redaktionens oversættelse).

Ynglingsstavning

Bryggeriet **Royal Unibrew** er kommet til at give en omvendt retstavningslektion til den danske befolkning. I en stor reklamekampagne for sodavanden Faxer Kondi – sådan en med store plakater i alle danske byer – er mange danskeres yndlingssodavand blevet til "ynglingssodavand". Royal Unibrew forsøgte at redde ansigt ved at kalde deres stavfejl for en "autocorrectbrøler" og på FB udskrive en konkurrence om de sjoveste autocorrectfejl. Den spøg var mange med på, men en del bemærkede også, at Royal Unibrew burde erkende deres sjusk og ikke lade som om, det skyldtes en maskine.

MINDE OM KEMPS KAMP

Filosoffen **Peter Kemp** døde i august. Det affødte naturligvis en mængde nekrologer og hædrende omtaler. En af de mindre polerede af slagsen kom fra Kemps DPU-kollega **Thomas Aastrup Rømer**, der på FB mindede om den udtydning af filosofien på DPU, der skete under rektor **Lars Qvortrup**. "Danmarks største pædagogiske tænker" Peter Kemp, skal begraves i Gentofte Kirke i morgen, mens Qvortrups "storhedsvanvid" – eller "anti-filosofi", som Kemp også kaldte det – gør pædagogisk karriere i universitetets rester. Jeg synes, det er en skandale, må jeg indrømme", skrev Rømer.

“Det er vigtigt for mig, som direktør, at Grønlands
Selvstyre som arbejdsplads skaber gode
arbejdsbetingelser for medarbejderne, så vi i
fællesskab kan levere solide beslutningsoplæg
til Naalakkersuisut.
I det lys er vi også blandt dem, der arbejder for
demokratiet.”

Mininnguaq Kleist

Tidl. Direktør i Formandens Departement.
Nu Repræsentationschef i Bruxelles

Læs om jobmuligheder
i Grønlands Selvstyre på
www.naalakkersuisut.gl/job

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Unge bryder løntabuet – og det bør du også gøre

Løn er en privatsag. Det mener mange danskere. Men måske burde det ikke være sådan. Der er nemlig masser af gode grunde til at bryde tabuet, og særligt unge er gode til det. Lønforsker Kenn Warming forklarer, hvorfor det også er en god idé for dig at bryde tabuet.

Løn er stadig et tabu. Seks ud af ti taler ikke om deres løn på arbejde.

Men faktisk synes de fleste ikke, at det burde være et problem at tale om lønnen. Det viser en rapport, forsker Kenn Warming har udarbejdet på Institut for Menneskerettigheder.

Samtidig viser en undersøgelse fra IDA, at unge generelt er mere åbne for at tale om deres løn. Det forklarer Kenn Warming med, at de unge har mere at vinde ved det og måske også er mere idealistiske omkring lønsspørgsmål og åbenhed.

Ifølge Kenn Warming er det et tabu, vi alle med fordel kan forsøge at nedbryde.

Her er hans fire vigtigste grunde til, at vi skal åbne op om vores løn:

1. Vi kan få en højere løn

“Folk er bange, fordi de er sårbare, når de præsenterer deres løn. De er bange for at skulle retfærdiggøre sig over for kollegerne, hvis de har en høj løn. Og er den lav, kan de synes, det er flovt. Men det er ikke farligt at stå på mål for sin løn. Hvis du finder ud af, at du får en lav løn, kan du bruge den viden til at få højere løn. Og hvis du får en høj løn, så er der ofte også en god forklaring på det, som man kan give kollegerne. Du risikerer heller ikke at blive sat ned i løn. Men at dine kolleger ved, hvad det kræver at få en

høj løn, kan sikre, at de kan få en højere løn”.

2. Det nedbryder fordomme

“Det kan hjælpe med at komme fordomme på arbejdspladsen til livs. Der kan nogle steder være meget sladder om, hvor meget folk får i løn, og nogle kan blive castet som cheffens kæledægge. Ved man ikke, hvad lønnen reelt er, og hvorfor folk får den, kan det skabe en dårlig stemning. Men åbenhed kan til gengæld udrydde den tvivl og sikre, at alle føler, der ikke bliver holdt noget hemmeligt for dem”.

3. Det tager magten fra arbejdsgiverne

“Hvis alle kender hinandens løn, skal arbejdsgiverne være ekstremt skarpe på, hvem man giver hvad i

løn. Hvis én medarbejder opfylder de samme kriterier og leverer det samme som en anden, skal de have samme løn. Samtidig betyder det, at arbejdsgiveren skal være skarp på at kunne fortælle, hvad der ligger til grund for at få en højere løn, så de ansatte kan arbejde for at opnå det”.

4. Det forebygger løndiskrimination

“Når vi taler om løn, kan vi dæmme op for potentiel diskrimination, da vi kan se, om nogen får mindre løn på grund af køn, alder, etnicitet eller andet. Den viden kan vi ikke få, hvis vi ikke ved, hvad vores kolleger tjener. I et videnssamfund er det principielt vigtigt, at vi har mest mulig viden at agere ud fra – det er bedre at have syn for sagen end at leve i lykkelig uvidenhed”. ■

SÅDAN KAN DANSK MAGISTERFORENING HJÆLPE DIG MED DIN LØN

Dansk Magisterforening har på sin hjemmeside det, der hedder en lønberegner. Her kan du tjekke det typiske lønniveau for din uddannelse og den type arbejdsplads, du skal ind på.

Det er en god idé at gøre, både inden du skal forhandle en lønstigning og særligt når du skal forhandle om løn i et nyt job. Det er nemlig her, du

kan gøre den største forskel for at sikre dig en god løn.

Når du har et billede af, hvad du gerne vil have i løn, og hvad der er realistisk at få, kan du også ringe til DM og få personlig rådgivning om din kommende lønforhandling. Det kan du på 38 15 66 00.

Her kan DM hjælpe dig med at lægge en strategi for, hvad

du skal sige til lønforhandlingen. DM kan blandt andet hjælpe dig med at sikre, at målet for din løn er realistisk. Derudover vejleder de dig, så du til lønforhandlingen også spørger ind til, hvad du skal gøre for at stige i løn ved kommende lønforhandlinger.

HER ER VORES LØN

Fire nyuddannede medlemmer af Dansk Magisterforening fortæller her, hvad deres løn er – og fortæller, hvorfor de gerne vil tale om den.

ANDERS BLOKSGAARD RATHE 31 ÅR

Uddannet cand.mag. i historie og kulturarvsformidling ved Aalborg Universitet i 2015.

Arbejder som formidler og historiker i afdelingen Læring ved Vardemuseerne. Det er hans første job, efter at han blev færdiguddannet.

MÅNEDSLØN INKLUSIVE PENSION:

29.398 KR.

FOR 37 TIMER OM UGEN.

“Jeg har ikke noget problem med at tale om det.

Det er noget, jeg taler meget med mine venner om. Det er interessant at høre om, hvordan de får mere i løn, eller om de får andre fordele.

Men det er ikke kun lønnen, man så skal tale med hinanden om. Det er også arbejdsopgaverne i forhold til lønnen. Uden den kontekst er det lige meget. For så forstår man den ikke. Og det styres også af nogle helt andre kræfter end dig selv. Du er ikke lig med din løn.

Jeg har en iboende tanke om, at vi altid får for lidt i løn. Vi skal altid stille mod en højere løn. Men det kan godt være, det faktisk er et tabu med kollegerne. Det er måske mere sikkert at snakke med nogen, der ikke er en del af den verden, om det. Der er også noget “du skal ikke tro, du er bedre end mig” over det.

Vi skal helt sikkert blive bedre til at snakke om det. Det er godt, for så kan vi sikre os, at vi får den rette løn og ikke bliver snydt. Og det tror jeg, særligt vi unge kan være gode til”.

Foto: Tor Birk Trads

»

THEA EMBOG HANSEN

28 ÅR

Uddannet cand.mag. i dansk ved Københavns Universitet i september 2017.

Arbejder i et vikariat som AC-medarbejder på Rigshospitalet. Blev ansat i januar 2018. Det er hendes første job.

MÅNEDSLØN INKLUSIVE PENSION:

26.989 KR.

FOR 32 TIMER OM UGEN.

“Jeg synes ikke, det er blufærdigt at tale om. Jeg har talt med mange venner om det, fordi jeg er nyuddannet og gerne vil vide mere om, hvad man kan kræve i løn. De har også været meget åbne.

Men jeg er i tvivl om, hvorvidt jeg ville turde spørge mine kolleger om det. Jeg er ikke sikker på, om de vil være åbne om det, eller om de synes, det er privat. Derfor holder jeg nok igen. Man vil jo gerne have et godt forhold til sine kolleger og ikke gøre det til en konkurrence.

Jeg tror, vi skal være mere åbne om det. Jeg kan ikke se, at det er farligt at vide. Det kan være med til at belyse, hvis der er steder, hvor folk ikke får en ordentlig løn.

Jeg tror også, det kan være med til at fjerne det lighedstegn, vi sætter mellem personlig værdi og vores løn. Det er ikke sådan, løn reelt fungerer.

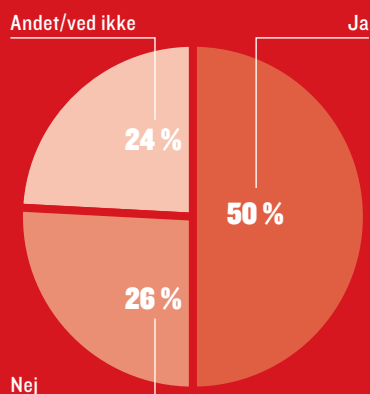
Det lyder nemt at sige, men jeg ville også fortælle det, hvis jeg fik over 40.000 kroner i måneden”.

DERFOR ER LØN SÅ STORT ET TABU

En stor del af Dansk Magisterforenings medlemmer oplever løn som et tabu på arbejdspladsen. Og nogle steder forbyder arbejdsgivere endda deres ansatte at tale om løn, selvom det er i strid med ligelønsloven. Men hvorfor taler vi egentlig ikke om løn?

HALVDELEN SER LØN SOM TABU

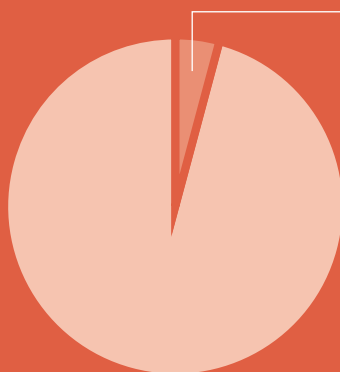
Er løn stadig et tabu på din arbejdsplads?

Kilde: Dansk Magisterforening

FLERE BLIVER NÆGTET AT TALE OM LØN

Har din ledelse forbudt dig at tale om løn med dine kolleger?

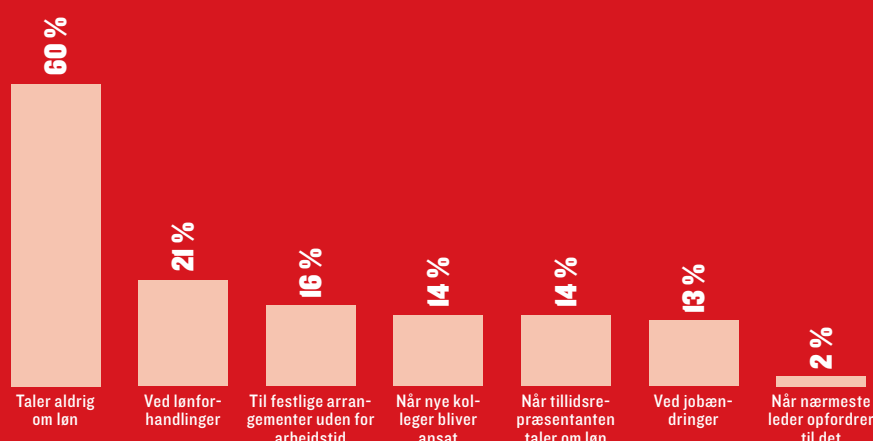
4,3 %

svarer JA til, at de bliver nægtet at tale om løn

Kilde: Dansk Magisterforening

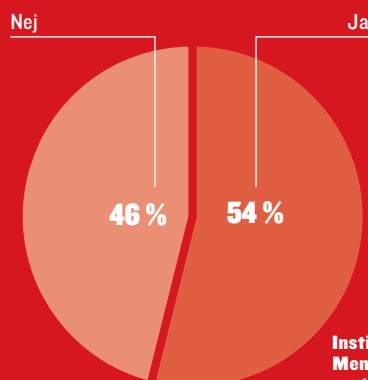
SÅDAN TALER VI OM LØN MED KOLLEGERNE

Kilde: Institut for Menneskerettigheder

MANGE VED IKKE, AT DE HAR RET TIL AT TALE OM LØN

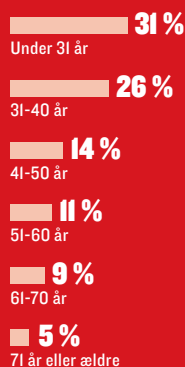
Ved du, at du ifølge ligelønsloven har ret til at tale om løn med dine kolleger?

Kilde: Institut for Menneskerettigheder

UNGE ER BEDST TIL AT TALE OM LØN

Så mange taler med deres kolleger om, hvad de får i løn.

Kilde: Ingeniørforeningen IDA

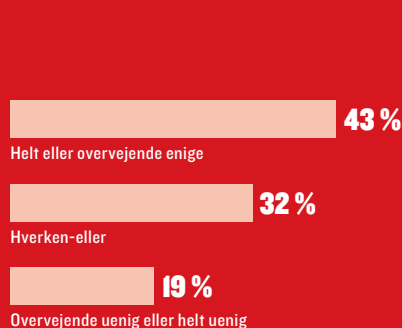
DERFOR TALER VI IKKE OM LØN

Kilde: Institut for Menneskerettigheder

MANGE HAR IKKE NOGET IMOD AT TALE OM LØN

"Jeg ville ønske, det var almindeligt at tale om løn på min arbejdsplads".

Kilde: Institut for Menneskerettigheder

DET BASERER TALLENE SIG PÅ

Rundspørgen fra Dansk Magisterforening er foretaget i 2017. Den er sendt ud til 6.291 privatansatte medlemmer. 980 personer har deltaget i rundspørgen. Besvarelsene er ikke nødvendigvis repræsentative.

Rundspørgen fra Institut for Menneskerettigheder havde 1.007 repræsentativt udvalgte deltagere og er foretaget af MEGAFON.

19.503 privatansatte medlemmer af IDA har svaret på spørgsmålet i deres rundspørge. Svarprocenten var cirka 40 for alle privatansatte i IDA.

PERNILLE MANICUS

27 ÅR

**Uddannet cand.mag. i medievidenskab
ved Aarhus Universitet i 2017.**

**Arbejder som kommunikations- og
pressemedarbejder ved Midt- og Vest-
jyllands Politi.**

MÅNEDSLØN INKLUSIVE PENSION:

23.000 KR.
FOR 30 TIMER OM UGEN.

“Jeg er da stolt af at have fået et job, hvor jeg får en løn, der er tre gange højere, end jeg er vant til på SU. Hvorfor skulle jeg ikke have lyst til at råbe det ud til verden? Det er stort at have en stabil indkomst.

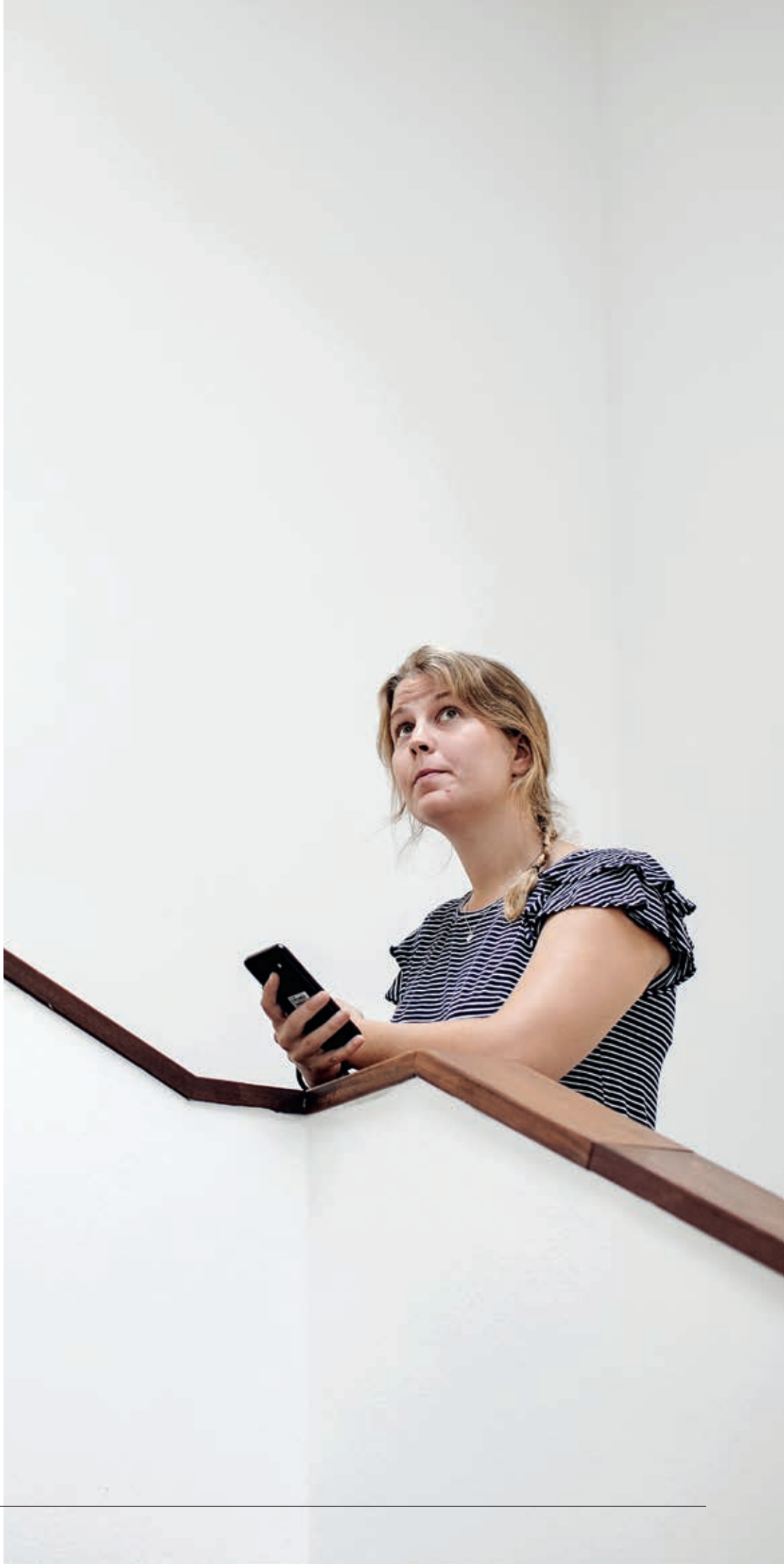
Jeg er ikke bange for at tale om det.

Men jeg kan godt mærke, at det ikke er noget, man bare snakker om i kantinen. Og hvis jeg snakkede med nogle om det, hvor de fik blussende kinder og ikke følte sig komfortable, så ville det nok smitte af på mig.

Men jeg forstår udmærket godt, at lønniveauerne kan være som nat og dag.

Også inden for samme fagområde. Jeg har ikke 10 års erfaring som den person, der måske sidder ved siden af mig. Det kommer da ikke bag på mig.

Hvad er det værste, der kan ske? Jeg er nok meget firkantet om, at jeg synes, det er fint at tale om. Der er ikke nogen, der skyder dig i foden, hvis du siger det. Og vi så jo under OK 18, at mange sygeplejersker lagde deres lønseddel frem. Det bidrager til en debat, der ellers ville være forvrænget og fyldt med forkerte oplysninger. Alle bliver klogere – også én selv”.

ANDERS KILGAST 30 ÅR

Uddannet cand.mag. i historie og
journalistisk formidling ved Aalborg
Universitet i 2015.

Arbejder som museumsinspektør på
Sydvestjyske Museer. Det er hans andet
job, efter at han blev færdiguddannet.

MÅNEDSLØN INKLUSIVE PENSION:

32.070 KR.
FØR 37 TIMER OM UGEN.

“Jeg kan ikke se, hvorfor jeg skulle skjule det, nu hvor jeg er på overenskomst. Men jeg tror, jeg ville holde mere igen, hvis jeg selv havde forhandlet mig til min løn. Alligevel ville jeg nok gerne snakke om det. Fordi jeg ville være interesseret i at se, om jeg havde forhandlet dårligt.

Som nyuddannet ved jeg heller ikke, præcis hvad jeg faktisk bør få, ud over hvad jeg kan finde af lønstatistik på nettet. Derfor er jeg glad for, at jeg er på en overenskomstbestemt løn. For jeg ville have svært ved selv at forhandle det og vide, hvad jeg er værd.

Vi har et lønskema, så jeg ved så nogenlunde, hvad folk tjener, der hvor jeg arbejder nu. Jeg har ikke oplevet, at det skaber misundelse. Det gør mig ret tryk at vide, hvad jeg bør få, og at jeg ikke bliver snydt.

Det kunne være fedt, hvis folk generelt var åbne over for det. Men jeg kan godt forstå, hvis man får en høj løn og tænker, at man risikerer at gå ned. Eller at de andre på en arbejdsplads synes, at man bør stå for skud, hvis der er en spærrende. Det kan måske give en dårlig stemning at vide det”.

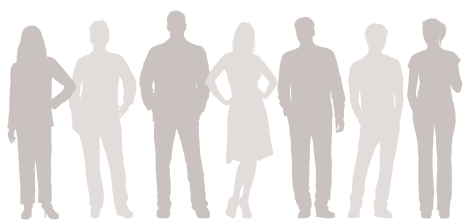
Invitation: Generalforsamling den 15. november kl. 17

Mød op hos Magistrenes A-kasse, Lindevangs Allé 2 (Tårnet) på Frederiksberg (tæt ved MA's hovedkontor på Peter Bangs Vej). Og mød din a-kasse og din bestyrelse.

Har du forslag til dagsorden, skal du sende det til input@ma-kasse.dk senest fire uger før. Du kan rekvirere generalforsamlingsmaterialet tidligst 14 dage før på samme mail.

MA yder tilskud til transport til og fra generalforsamlingen og byder ud over den formelle del på en debat og en lille forfriskning. Alle medlemmer er velkomne.

Tilmelding på ma-kasse.dk/gf-tilmelding/

Valg 2018

Hvem skal sætte retningen for Magistrenes A-kasse?

MA har direkte demokrati. Medlemmerne stemmer hvert andet år og vælger de syv medlemmer af bestyrelsen, som skal sætte kursen for Danmarks foretrukne a-kasse for humanister og scient.er.

I de forløbne to år har tre lister repræsenteret MA's medlemmer: En DM-liste, en MA-liste og en Medlemmerne i centrum-Samarbejdsliste.

Den 5. november åbnes valget

Du kan se, hvem du kan stemme på, når du i din mail-boks eller – hvis vi ikke har en mailadresse på dig – med posten mandag den 5. november modtager valgmaterialet med en præsentation af kandidaterne og listerne.

Du stemmer digitalt på MA's hjemmeside. Har du ikke modtaget valgmaterialet fra os senest den 12. november, så skriv til valgudvalget på valg@ma-kasse.dk.

Valget slutter den 26. november, og vi offentliggør resultatet umiddelbart efter.

A-kassen for
humanister og scient.er

tænk større

Har du lyst til at stille op?

Alle kan stille op alene eller sammen med andre. Der er bestemte retningslinjer for opstilling. De fremgår i detaljer på ma-kasse.dk/valg. Valgudvalget skal have modtaget dit kandidatur senest den 15. oktober.

Hold øje med disse tidspunkter

- **Mandag den 15. oktober kl. 15**
Sidste frist for at anmelde sin opstilling til valget
- **Mandag den 5. november**
Valgmaterialet udsendes
- **Mandag den 12. november**
Sidste frist for henvendelse til MA, hvis du ikke har modtaget valgmateriale
- **Torsdag den 15. november kl. 17**
Generalforsamling for alle MA's medlemmer
- **Mandag den 26. november kl. 10**
Sidste frist for at afgive sin stemme.

Er du mere nysgerrig?

Du finder al information om valget på ma-kasse.dk/valg

Kort om MA

MA er a-kassen for humanister og scient.er – og faglighederne i krydsfeltet mellem de to. Vores mere end 76.000 medlemmer evner både at tænke dybt, tværfagligt og nyt; præcis de kompetencer der skal til for at flytte Danmark fremad i stedet for bare at effektivisere og strømline det bestående.

Rige studerende vinder boligkamp

Antallet af forældre-køb i København stiger igen, mens færre og færre studerende har adgang til et kollegieværelse, viser Nordea-undersøgelse. Reglerne begunstiger velhavende familier, siger ekspert.

DET ER I STIGENDE grad pengene, der taler, når studerende skal finde et sted at bo på det københavnske boligmarked.

For mens andelen af studerende i kollegieboliger er halveret siden 2013, stiger antallet af forældre-køb af lejligheder igen efter en nedgang i 2017. Det viser en undersøgelse foretaget af YouGov for Nordea.

“Hvor hver femte studerende i København i 2013 havde en kollegiebolig, er det i 2018 kun hver tiende. Så selvom der bliver bygget containerboliger på Refshaleøen, er det slet ikke nok”, siger boligøkonom i Nordea Ann Lehmann Erichsen.

Hun peger på tal fra Dansk Byggeri, der anslår, at der er en akut boligmangel på 8.500 studieboliger i hovedstaden, og ifølge Ann Lehmann Erichsen må studerende på et SU-budget ofte gå forgæves, når det handler om alternativer til kollegieboliger.

For godt nok viser undersøgelsen, at den gennemsnitlige husleje for studerende ikke er vokset siden 2017, men adgangen til billige lejeboliger er stærkt begrænset, og ifølge Lejebolig.dk er gennemsnitshuslejen for en 2-værelses lejlighed, der deles af to studerende, p.t. omkring 14.000 kr.

“Alle de unge, der starter på en uddannelse nu, er i konkurrence med mange andre, der

har en større pengepung. De har ganske enkelt fået sværere ved at finde en bolig”.

Forældre-køb skævvrider markedet

Nordeas undersøgelse viser samtidig, at antallet af forældre-køb er vokset i 2018, en udvikling, der også bekræftes af kvartals-tal fra ejendomsmæglerkæden Home. Ifølge Home udgjorde forældre-køb i første kvartal 17,5 pct. af det samlede lejligheds-salg i hovedstaden, en stigning på 37,8 pct. i forhold til året før.

Ifølge direktør i Boligøkonomisk Videncenter Curt Liliegreen er forældre-køb af lejligheder primært forbeholdt velstillede familier.

“Dels er adgangen til realkredit blevet indskrænket med kravet om øget egenbetaling. Dels har man sat en grænse for, hvor mange afdragsfrie lån bankerne kan udstede. Begge tiltag har forringet lavindkomstfamiliers adgang til forældre-køb”.

Og dermed er det primært familier med tilstrækkelig meget luft i økonomien, der fortsat har adgang til forældre-køb med deraf afledte skattefordele, hvilket også forklarer, hvorfor forældre, der køber lejlighed til deres børn, ifølge Danmarks Statistik har en gennemsnitlig nettoformue på 7,9 mio. kr., mener Curt Liliegreen.

For dem er det til gengæld en god forretning at købe en lejlighed til deres børn.

“Selvom prisen på en 2-3-værelses lejlighed er gået op, er likviditetsbelastningen gået ned, fordi renten er gået ned. Så du får penge og har udsigt til en kapitalgevinst ved at købe en lejlighed til dit barn, så længe priserne stiger”, siger Curt Liliegreen.

De Radikale har meldt ud, at de vil begrænse ordningen og bruge provenuet til en fond, der skal finansiere almene ungdomsboliger. Et forslag, der får støtte

“Selvom der bliver bygget containerboliger på Refshaleøen, er det slet ikke nok”.

Ann Lehmann Erichsen,
boligøkonom, Nordea

af SF, Enhedslisten, Alternativet og Dansk Folkeparti, mens S endnu ikke har taget stilling.

“Det er et godt forslag, men når vi endnu ikke har taget stilling, hænger det sammen med, at virksomhedsskatteordningen også retter sig mod almindelige private udlejere”, siger Kaare Dybvad, Socialdemokratiets boligordfører, til Magisterbladet.

Han peger på, at op mod 90.000 lejligheder i hovedstaden er strengt reguleret og fastsat efter såkaldt omkostningsbestemt husleje.

“Det betyder, at du som privat udlejer kommer ud med et tab, og derfor kan du via virksomhedsskatteordningen trække en skattefordel ud af det. Derfor skal vi passe meget på, når vi ændrer ved lovgivningen”. ■

SÅDAN BOR STUDERENDE I 2018

- 36 %** Jeg lejer og bor sammen med en anden/andre.
- 17 %** Hjemme hos familien.
- 15 %** Jeg lejer og bor alene.
- 11 %** I bolig, mine forældre ejer/har købt.
- 10 %** Kollegiebolig.
- 8 %** I bolig, jeg ejer (ejerbolig eller andel).
- 2 %** Andet.

Kilde: Nordea

Det er okay at bo hos mor og far

Andelen af 19-24-årige, der bor hjemme hos mor og far, er nu oppe på 34,5 pct., men er det også udtryk for umodenhed og dovenskab blandt unge voksne? Overhovedet ikke, siger forskerne.

Fra 2008 til 2018 er antallet af hjemmeboende 19-24-årige vokset med næsten 50.000, viser tal fra Danmarks Statistik.

Det svarer til, at andelen af vokset fra 30,2 til 34,5 pct.

Og mens antallet af 24-årige i befolkningen er vokset med 26 pct. de sidste ti år, er antallet af 24-årige, der bor hos mor og far, vokset med hele 66 pct.

Men er udviklingen udtryk for, at de unge venter med at blive voksne? Og hvad betyder det for deres relation, når voksne børn og deres forældre bor sammen?

“Vi mangler faktisk solid, forskningsbaseret viden om unges overgang fra hjemmeboende til at være udeboende”, fortæller Jens Christian Nielsen, lektor og ungdomsforsker ved Aarhus Universitet.

Han kæder udviklingen sammen med forandringerne på boligmarkedet det seneste årti. Ifølge en Nordea-undersøgelse er det nu 28 pct. af alle studerende, der får tage over hovedet af deres forældre. Enten ved at de bor hjemme eller i form af forældrekøb. Og det kan have betydning for de unges transition til voksenlivet, mener han.

På samme måde som det spiller ind, at unge i dag uddanner sig længere og senere end de gjorde for et par generationer siden.

“Mange studerende får børn under studierne. Så overgangen mellem ungdomsliv og voksenliv er blevet flydende. Forestillingen om, at man er moden som 18-årig og bliver voksen i starten af 20'erne, får job, bolig og etablerer familie, holder ikke længere”, siger Jens Christian Nielsen.

Men selvom boligmarkedet spiller en rolle, er der næppe kun én årsag til, at flere 19-24-årige bor med deres forældre, mener Kevin Mogensen, ungdomsforsker ved Roskilde Universitet.

“Der er jo forskel på, om man føler sig stavnsbundet, eller om det opleves som meningsfuldt, fordi man sparer op til en jordomrejse eller en

“Overgangen mellem ungdom og voksenliv er blevet flydende, og den klassiske forestilling om, at man er moden som 18-årig og bliver voksen i starten af 20'erne, holder ikke længere”.

Jens Christian Nielsen, ungdomsforsker, Aarhus Universitet

bolig. På samme måde spiller social baggrund og familiekultur en rolle. Nogle er bedre end andre til at skabe rammer om et godt liv i samme bolig”, siger han.

Ifølge Kevin Mogensen viser empiriske undersøgelser dog, at unges frigørelse fra deres forældre og udvikling af selvstændighed i høj grad er forbundet med at etablere sig i egen bolig.

Trætte af boomerangbørn

At unge voksne i modsat fald risikerer at blive fastholdt i barnets rolle, tyder en undersøgelse fra London School of Economics (LSE) fra 2015 på. Her har forskere undersøgt den såkaldte “boomerangeffekt”, hvor øgede boligpriser, lave lønninger og øget studiegæld har tvunget tusindvis af dimittender til at flytte hjem til mor og far.

Ifølge undersøgelsen, baseret på 54 interview med forældre og deres 22-24-årige børn, har børnene en tendens til at se situationen i et mere positivt lys end deres forældre.

“Nogle forældre er fortørnede over, at deres børn på den ene side forventer at blive behandlet som voksne, men på den anden side ikke er med til at trække læsset, når det gælder huslige opgaver”, fortalte professor Jane Lewis, forfatter til undersøgelsen i 2015, til LSE's hjemmeside.

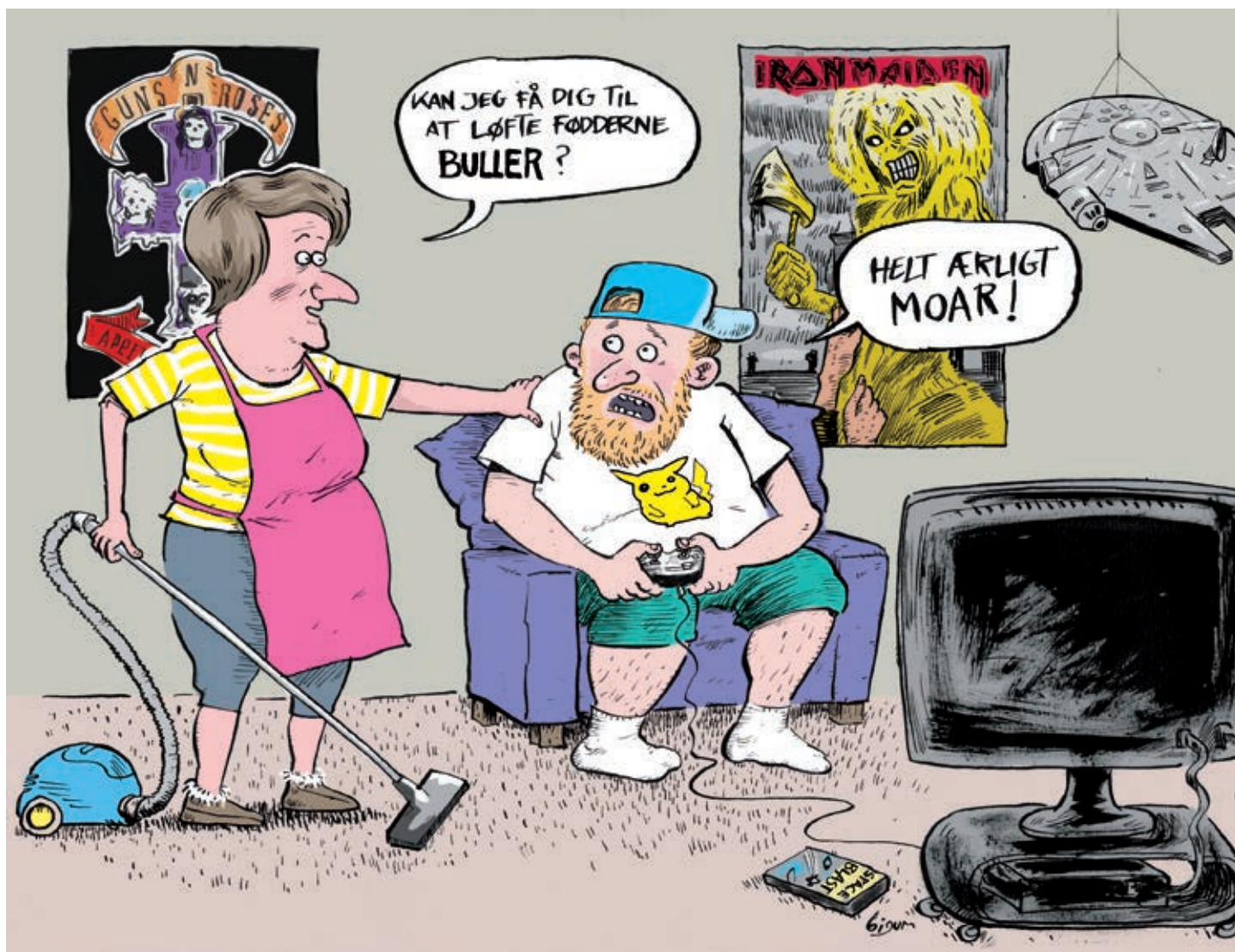
Ja, ifølge Jane Lewis var nogle forældre bange for, at de havde gjort deres hjem “lidt for komfortabelt” for deres børn.

Når en voksende andel af 19-24-årige danskere bor hos deres forældre, skal det imidlertid næppe ses som udtryk for, at flere unge vælger den lette løsning ved at blive hjemme på forældrenes sofa.

Det mener lektor og forskningsleder ved Center for Ungdomsforskning ved Aalborg Universitet Niels Ulrik Sørensen, der arbejder på et forskningsprojekt, der følger 36 unge og deres forældre i det første år, efter at de unge er flyttet hjemmefra.

Han mener i stedet, at en væsentlig forklaring skal findes i det, som den svenske kultursociolog Mats Trondman har kaldt en demokratisering af relationen mellem forældre og børn.

“Relationen var tidligere præget af afstand. Man befandt sig på helt forskellige arenaer i livet. I dag er idealet

tværtimod nærhed. Forældre og børn tager på Roskilde Festival sammen. Måske hører man ikke de samme koncerter, men man taler sammen”.

Tilsvarende er tidligere tiders hierarkier under opløsning, påpeger Niels Ulrik Sørensen. Var forældrene engang de kloge, som børn skulle spørge til råds, er der i dag mere et ideal om lighed. Man hører hinandens synspunkter, og det er langt fra altid de voksne, der er de klogeste.

“Så hvor børn og unge i relation til voksne var objekter, der skulle gøre, hvad der blev sagt, er de i dag i højere grad aktivt handlende subjekter”.

Middelklassefænomen

Tidligere tiders modsætningsforhold mellem børn og voksne er med andre ord erstattet af en relation, hvor forældrene i højere grad hjælper børn til at handle. Og det kommer til udtryk på forskellige måder i forskellige samfundslag.

“Nogle af de unge, vi har talt med, er studerende, der bliver hjemme de første studieår. De har måske forældre, der ikke vil have, at de stifter gæld, men ønsker, at de skal koncentrere sig om deres studier. Når vi taler med de unge, synes de ikke, det er helt vildt fedt, samtidig med at det er o.k. Det fungerer, hvis det bliver rammesat ordentligt, men vi taler også om forældre, der har en mulighed for at være noget for deres børn”.

“Forældre kan sagtes være meget aktive i deres børns liv, understøtte dem – og samtidig stille krav, der lærer dem at tage vare på sig selv”.

Niels Ulrik Sørensen, ungdomsforsker, Aalborg Universitet

Men er de omsorgsfulde forældre så ikke netop med til at skabe passive, umodne børn? Ikke nødvendigvis, mener Niels Ulrik Sørensen.

“Det er, hvad vi forbinder med curlingforældre, men forældre kan sagtes være meget aktive i deres børns liv, understøtte dem – og samtidig stille krav, der lærer dem at tage vare på sig selv”.

I et socialt og samfundsmæssigt perspektiv er udfordringen snarere de unge, der ikke har forældre, der gør det, mener han.

“Noget af det, der har slået mig, når jeg taler med forældrene, er usikkerheden om fremtiden. Hvem kommer og griber mine børn, hvis alt individualiseres? Velfærdsstaten er der måske ikke i fremtiden, så solidariteten vender man indad i familierne, og man ruster sig sammen. Det ligger også i curlingbegrebet”, siger Niels Ulrik Sørensen. ■

Carla får 5.275 kr. i SU og betaler 5.400 kr. for sit kollegieværelse

Carla Fledelius måtte vente et halvt år på en dyr studiebolig. Alligevel føler hun sig privilegeret. Med et rentefrit lån på 1.500 kr. fra forældrene slipper hun for at arbejde ved siden af studierne.

Juice: 4,50 kr. Rugbrød: 15 kr. Spegepølse: 11,50 kr.

Noten på mobiltelefonen vidner om, at Carla Fledelius er en omhyggelig bogfører. Når huslejen er betalt, har hun et rådighedsbeløb på 2.000 kr., og derfor skal der føres regnskab over hvert eneste udgift. De fleste beløb lægges i Aldi på Øresundsvej.

“Jeg lever af pasta, rugbrød og pålæg fra Aldi. Det gør jeg virkelig. Jeg køber sjældent grøntsager, for holdbarheden er begrænset, og de kræver som regel flere ingredienser. Og hvis jeg kan se, at rugbrødet er ved at blive for gammelt, så spiser jeg kun det. Så nogle gange er der rugbrødsmad morgen, middag og aften”.

Den 21-årige nordjyde og studerende på religionsvidenskab på Københavns Universitet smiler bredt, mens hun fortæller om sit mådeholdne studieliv. Det skyldes nok, at hun trods en eksorbitant husleje på 5.400 kr. for et lille kollegieværelse i

Lergravsparken på Amager elsker livet i København.

“Jeg kommer fra en lille by en halv time fra Aalborg, og jeg er ikke en stor fan af Aalborg. Så det var Aarhus eller København, og jeg har ikke fortrudt. Jeg er vildt glad for København”.

Også selvom mulighederne på et SU-budget er begrænsede. I Carlas tilfælde virkelig begrænsede.

“Med min husleje er det en vild *luxury* at bruge 95 kr. på at gå i biografen, så det sker meget sjældent. Og jeg går aldrig i byen, for det er ikke min ting. Så weekenderne bruger jeg på at læse lektier og spare penge”.

Hendes budget ser sådan her ud: SU og boligstøtte giver en indtægt på 5.815 kr. efter skat. Når huslejen er betalt, er der 415 kr. tilbage. Det kan man ikke klare sig for, og da hun vil undgå at arbejde ved siden af studierne - det har hun dårlige erfaringer med fra gymnasiet - låner hun 1.500 kr. skattefrit af sine forældre.

“Meningen er, at jeg skal betale dem tilbage, når jeg kan. Jeg havde tænkt mig at tage SU-lån, men min

mor ville ikke have, at jeg gældsatte mig. Så lånet er en kæmpe hjælp”, siger hun.

Carlas forbrug på mad og dagligvarer er en del lavere end det minimumsbudget for enlige kvinder, som Nordea har udarbejdet for Magisterbladet, men Carla er ikke typen, der jamrer. Hun har mødt flere enlige mødre på studiet, der har det langt hårdere.

“Selvfølgelig er det træls at skulle tænke over hver eneste krone, jeg bruger. Men jeg har mulighed for at låne penge rentefrit, så der ikke er noget, der hjemsøger mig senere, og så jeg slipper for at arbejde. Det er jo ikke alle, der har den mulighed”, siger hun.

En ting er hun dog meget villig til at bytte ud. Kollegieværelset til 5.400 kr.

“Jeg stod i kø til det i et halvt år, selvom jeg kommer fra Nordjylland og stod forrest i køen. Og da jeg sagde ja til værelset, røg jeg samtidig ud af køen, så det er uvist, hvornår jeg får noget billigere”, siger hun.

Og forhåbningerne er ikke store.

“Jeg søgte også efter at bo sammen med andre i en 2V'er, men det er heller ikke specielt billigt, ofte faktisk det modsatte, og så er det uden el og vand. Folk er så desperante, at der straks er 60 henvendelser, når noget kommer op på Facebook. Det er fuldstændig umuligt at få en lejlighed til en nogenlunde normal pris”. ■

CARLAS BUDGET

INDTÆGTER:

SU og boligstøtte efter skat: 5.815 kr.

UDGIFTER:

Bolig: 5.400 kr.

Indkøb af mad og dagligvarer: 1.000 kr.

Mad, snack, kaffe og øl uden for hjemmet: 500 kr.

Tøj: 500 kr.

Underskud: 1.585 kr.

Rentefrit lån fra forældre: 1.500 kr.

Carla Fledelius bruger 1.000 kr. om måneden på mad og dagligvarer. Det er ca. det halve af, hvad ROCKWOOL Fonden har afsat som minimum for at opretholde en "beskeden tilværelse".

HVAD KOSTER DET AT VÆRE STUDERENDE?

Nordea har for Magisterbladet opstillet et budget for en studerende på baggrund af ROCKWOOL Fondens såkaldte "minimumsbudget". Altså det laveste rådighedsbeløb, der skal til hver måned, for at opretholde en beskeden tilværelse beregnet på baggrund af ekspertvurderinger på forskellige udgiftsområder. Budgettet er opstillet for en enlig kvinde.

KVINDE 18-29 ÅR, DER BOR I HOVEDSTADSOMRÅDET

	Indkomster	Udgifter
INDKOMSTER efter skat		
SU udeboende	(6.090 kr. før skat) 5.265 efter skat	
Lønindkomst	0	
Anden indkomst, fx boligstøtte til lejebolig – skattefri	550	
I alt ind efter skat	5.815	
UDGIFTER		
Individuelle udgifter		
Mad og drikke		1.670
Tøj og sko		430
Sundhed og hygiejne		485
Transport m. cykel og offentlig transport (månedskort)		625
Kultur og fritid (inkl. mobil, sport m.m.)		440
I alt		3.650
Husholdningsspecifikke udgifter		
Dagligvarer (rengøringsmidler og andre husholdningsartikler)		160
Varige forbrugsgoder (møbler, hårde hvidevarer, værktøj osv.)		270
Forsikring		250
Kultur og fritid (tv, pc, gaver osv.)		690
Boligudgift inkl. varme		3.600
El		210
I alt		5.180
Total udgifter		8.830
Opsparing til uforudsete udgifter		0
Underskud	3.015	

Studerende i København er heldige, hvis de har en sofa at sove på

Tre ud af landets fire største studiebyer har indført garanti for, at nye studerende kan få tag over hovedet, som løsning på manglende studieboliger. Men København har ikke. Det møder kritik fra flere sider.

23-årige Aske Sjørvad Johnsen griner, da han har talt, hvor mange steder han har boet de første tre år af sin studietid på retorik i København: Nørrebro, Østerbro, Nordvest, Vesterbro, to steder på Amager og Ballerup.

Og nu bor han med en kammerat i Vangede. Otte steder i alt.

“Naturligvis har det været stressende. Jeg startede med at bo på en luftmadras i tre måneder ved min svoger og mine søstre”, siger han.

Undervejs har Aske også været hjemløs. Her boede han på skift hos en kæreste og hos en ven på Amager. I den periode var han også meget studietræt og stresset. Derfor tog han orlov fra studiet.

“Det kan godt være, at jeg har været ekstremt uheldig. Men jeg er overbevist om, at det har haft konsekvenser for mit studie. Det er intellektuelt arbejde. Du skal have en rolig base at fordybe dig ud fra”, siger han.

Aske Sjørvad Johnsen er langt fra den eneste studerende, der har ople-

vet, hvor svært det kan være at finde sig et sted at bo.

Ifølge en rapport fra Dansk Byggeri mangler der i København i år cirka 8.400 studieboliger. Et problem, der ifølge organisationen fortsat vil være der i de kommende år.

Det bekymrer Danske Studerendes Fællesråd.

“Det har store konsekvenser for de studerende, at de må ty til vilde muligheder. Over årene har man øget optaget massivt, men de nødvendige boliger er ikke blevet bygget”, siger forkvinde Sana Mahin Doost.

Hun bliver bakket op i sin kritik af DM Studerende.

“Det betyder, at de studerende ikke kan få den ro, der skal til for at dedikere sig til et studie”, siger Lea Friedberg, der tidligere var forkvinde for DM Studerende.

Men det er et problem, der er svært at løse med et snuptag.

Bruger 100 procent af SU på husleje

Rasmus Okholm-Hansen har hørt mange historier om studerende, der er i store boligproblemer. Studerende, der må surfe rundt på sofaer. Bo på gaden. Og helt må opgive at læse i København, fordi de ikke kan finde et sted at bo.

Han er leder af Centralindstillingsudvalget (CIU). Det er dem, der fordeler de ledige studieboliger til studerende i København.

“Vi betragter endda dem, der har fundet en sofa, som den gode gruppe. De er heldige. Den værste gruppe er dem, der ikke engang kan finde en sofa

at sove på. Vi hører fra flere, at vi er sidste stop, inden de opgiver uddannelsen”, siger han.

Han er slet ikke i tvivl om, at Københavns Kommune har en akut udfordring. Det ved kommunen også godt. Derfor vil der frem til 2020 blive opført cirka 6.000 nye studieboliger i hovedstaden for i alt 380 millioner kroner. Over 2.000 af dem er allerede taget i brug.

Men det er stadig færre, end Dansk Byggeri skønner, der er brug for. Og mange af de nye studieboliger har en husleje på 5.000 kroner eller derover.

“De er simpelthen for dyre. Nogle af dem koster op imod det dobbelte af en SU”, siger Rasmus Okholm-Hansen.

Det kan Aske Sjørvad Johnsen genkende. Han har også søgt studieboliger, imens han har studeret. Faktisk er han blevet tilbudt to. Men de lå begge med en husleje på omkring 5.000 kroner. Derfor sagde han nej til dem.

“Hvis jeg skal betale det i husleje, så har jeg måske et rådighedsbeløb på 500 kroner. Jeg skal også købe bøger til studiet. Selvfølgelig kan det ikke hænge sammen”, siger han.

Med andre ord hjælper de nye boliger ikke de studerende, der er i størst bolignød, mener Rasmus Okholm-Hansen fra CIU.

“Min oplevelse er, at de dyreste studieboliger bliver taget af folk med en stærk økonomi, hvorfor de i forvejen ikke havde det store problem”, siger Rasmus Okholm-Hansen.

**Aske Sjørvad Johnsen
Johnsens værste boligoplevelse var i Ballerup. Her var han til sidst nødt til at flygte fra lejlig-
heden, fordi en af hans roommates – en bred type med tatoveringer – mente, han skyldte ham penge, fordi udlejeren ikke ville betale dem deres depositum tilbage. “Det var helt sindssygt”.**

En normal SU ligger i dag på 6.090 kroner. Derfor kan Danske Studerendes Fællesråd slet ikke forstå, at studieboliger kan have en husleje, der svarer til det.

“Så bruger vi jo 100 procent af vores SU på husleje alene”, siger Sana Mahin Doost.

Hun foreslår at bygge flere kollegieværelser med fællesfaciliteter som køkken og bad, så huslejen kan blive billigere.

“Den kræse studerende, der vil bo i en herskabslejlighed i indre by, er en myte. Vi skal bare have en husleje, der er til at betale, en seng at sove i og et toilet”, siger hun.

Ismir Mulalic, der er lektor ved DTU og senior fellow ved Kraks Fond Byforskning, bekræfter, at behovet for flere studieboliger er reelt. Forskerne kan dog ikke sætte tal på, præcis hvor mange studieboliger der mangler, forklarer han.

“Generelt stiger priserne på det private boligmarked i København, og det gør, at flere vil søge efter en billigere studiebolig. Samtidig er der kommet flere studerende. Så der er helt sikkert brug for flere studieboliger til en fornuftig pris”, siger han.

En af de store grunde til manglen på studieboliger er, at der omkring 2008 blev skruet kraftigt op for optaget på landets videregående uddannelser. Her fulgte bygningen af nye studieboliger ikke med – i København skyldtes det blandt andet, at man fra 1995 til 2010 havde stop for bygning af studieboliger.

Der vil altid være en flaskehals

Motsat København har Aalborg, Odense og Aarhus givet en garanti for, at studerende ved studiestart kan få tag over hovedet.

I Aarhus kan de studerende, der ikke har en studiebolig ved studiestart, midlertidigt bo i en skurvogn på havnen. Det tilbud benytter cirka 120 studerende hvert år.

Og i Odense og Aalborg indlogerer kommunen de boligløse studerende på vandrehjem, indtil der bliver ledige studieboliger.

De midlertidige boligløsninger møder ros fra både DM Studerende, Danske Studerendes Fællesråd og Dansk Byggeri.

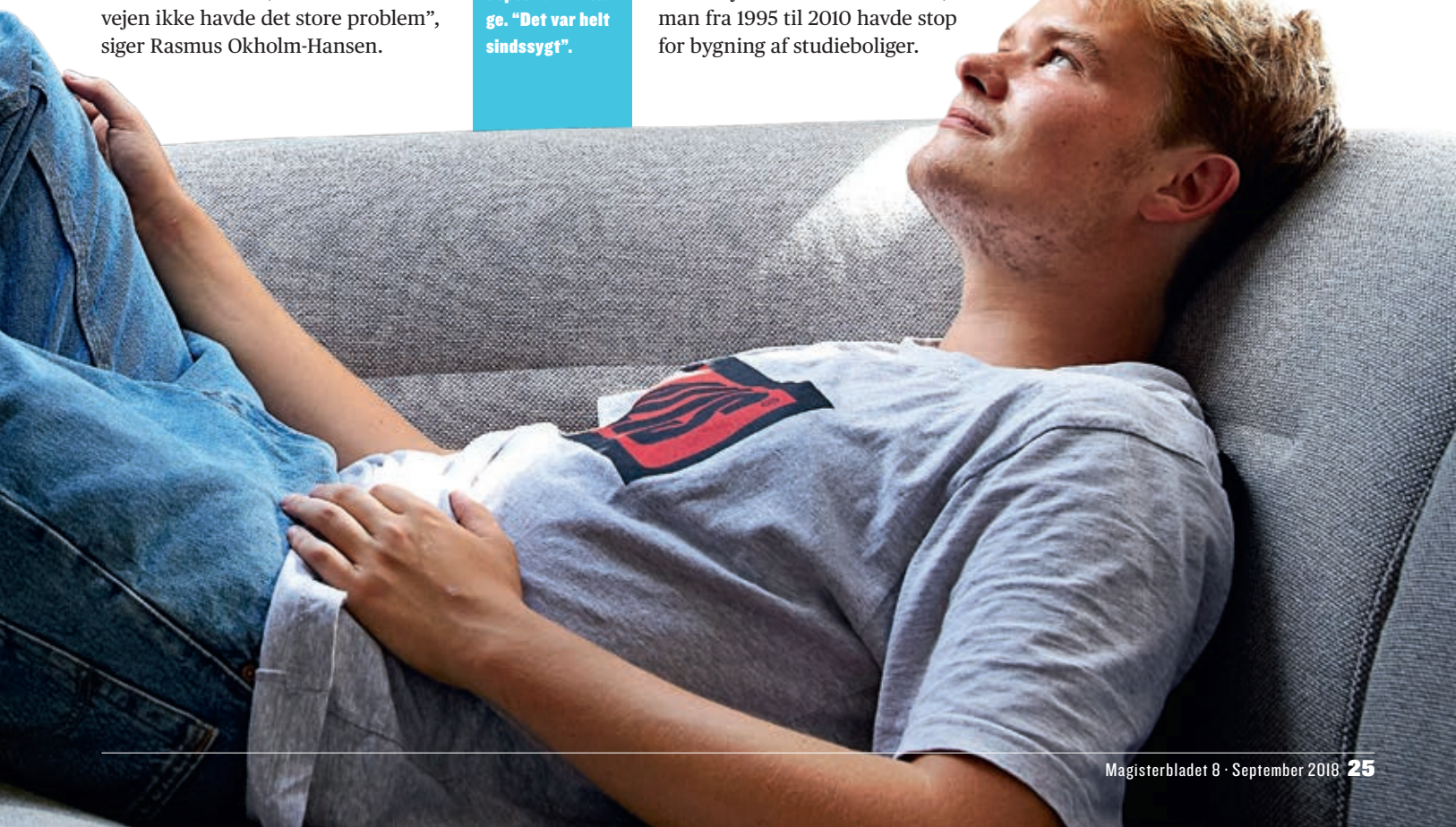
“De har ikke taget de studerende for givet. De har været tvunget til at gøre det til en fed studieby”, siger Sana Mahin Doost.

Ifølge Dansk Byggeri mangler der dog stadig permanente studieboliger i alle byerne. De vurderer, at der mangler 2.400 studieboliger i både Aalborg og Odense, imens der i Aarhus mangler 4.000. Manglen er altså ikke lige så markant som i København.

“Aalborg er eksempelvis et af de steder, hvor de har bygget absolut flest studieboliger de sidste år”, siger Sana Mahin Doost.

Hun anerkender, at det har været nemmere i Aalborg, hvor presset på

»

» boligmarkedet generelt ikke er lige så stort som i København.

“De varige løsninger er stadig det vigtigste. Det vil tage hele presset”, siger Sana Mahin Doost.

Det er dog urealistisk, at der aldrig vil være boligproblemer ved studiestart, mener de i Aarhus.

“Det ideelle ville være, at alle fik et boligtilbud inden studiestart. Men der vil altid være et overlap af studerende, der også skal flytte ud af deres studieboliger. Så det ville være at skyde over målet. Der er et flaskehalsproblem, som aldrig helt vil forsvinde”, siger Per Juulsen, der er direktør for Kollegiekontoret i Aarhus.

Han vurderer, at alle nye studerende i Aarhus vil have et sted at bo i midten af oktober i år.

“Vi oplever, at det er tydeligt bedre end de seneste to-tre år”, siger han.

Var sakket bagud uden vandrehjem

Amalie Løvkiel havde en kuffert med tøj, sin computer og toiletgrej med, da hun i september 2017 som 20-årig tjekkede ind på vandrehjemmet Kragshøjgaard for at bo på værelse med seks andre piger i udkanten af Odense. I alt blev 145 unge indkvarteret på vandrehjemmet sidste år.

Amalie Løvkiel var blevet optaget som studerende på biomedicin på SDU, men fordi hun var blevet skrevet sent op til studieboliger, havde hun ikke et sted at bo, da hendes studie gik i gang.

I de første uger på studiet havde hun pendlet i alt fem timer hver dag til og fra sin hjemby Jyllinge på Sjælland. Men det fungerede simpelthen ikke, når hun også skulle bruge tid på at opbygge et studieliv med venner, læsning og introfester.

Derfor sagde hun ja tak til at bo på vandrehjemmet.

“Jeg synes, det er en god idé. Især fordi det kostede under 2.000 kroner i måneden. Jeg havde helt sikkert været bagud socialt og var gået glip af undervisning uden det tilbud”, siger Amalie Løvkiel, der efter fem måneder på vandrehjemmet flyttede ind i en permanent studiebolig i Odense.

I Danske Studerendes Fællesråd mener de, at København kunne lade sig inspirere mere af Odense, Aalborg og Aarhus.

“Man skal kigge endnu mere på midlertidige løsninger. At sikre noget, der gør studiestarten lettere, vil mindske stressen for rigtig mange.

Det er vigtigt, indtil der er nok permanente boliger”, siger Sana Mahin Doost.

“Boligmarkedet fungerer tydeligvis ikke til studerende”

Da Københavns nye teknik- og miljøborgmester, Ninna Hedeager Olsen (EL), i 2017 gik til valg, var det faktisk med et løfte om, at hun ville arbejde for, at Københavns studerende fik en tag over hovedet-garanti ligesom i Odense, Aalborg og Aarhus.

“Men vi er stødt på problemer. Boligmarkedet er anderledes i København. Vi har ekstremt meget pres og har ikke tomme folkeskoler eller vandrehjem”, siger hun.

Blandt andet har hun forsøgt at få lov til at huse studerende i et nedlagt jobcenter, der er indrettet til flygtninge. Det står halvtomt. Men der må ifølge reglerne ikke bo studerende der, når der også bor flygtninge.

Hvorfor kan I ikke gøre det, når de kan i de andre kommuner?

“Som kommune må vi i København ikke agere boligselskab. Vi må lave et samarbejde med nogle private, som gerne vil stå for sådan en garanti. Det kræver, at nogle private tager initiativ til at stå for arrangementet. Vi kan rent juridisk ikke facilitere det selv”, siger hun.

De har dog fået gennemført noget i København. Via en ændring af planloven må private aktører nu bygge midlertidige studieboliger, som i 10 år kan stå på ellers ubrugte byggegrunde.

Derfor er der blevet opført 164 containerværelser ved Refshaleøen i København til studerende. I alt er der planer om 800 midlertidige boliger i hovedstaden.

Det er imidlertid ikke nok, erkender Ninna Hedeager Olsen.

Og det løser ikke problemet med manglen på permanente studieboliger i byen.

“Det største problem - også med de nye studieboliger - er, at langt fra alle bliver betalelige boliger. Når vi ikke stiller krav om, at det er almene ungdomsboliger, så bliver det små, dyre lejligheder. Vi synes næsten ikke, de tæller med som ungdomsboliger”, siger hun.

Du er altså enig i, at der skal være flere studieboliger, som kan betales på en SU?

“Fuldstændig”.

“Det er det første sted, hvor jeg rent faktisk har kunnet hængene mine billeder op”, siger Aske Sjøravad Johnsen om lejligheden, han nu deler med en ven i Vangede. Hidtil har de stået gemt væk på et lager.

Hvad kræver det?

“Ungdomsboligerne skal være almene. Det giver huslejekontrol. Og så er kollegier en løsning. Vi skal have ændret lovgivningen om, at der skal være et køkken på alle kollegieværelser. Det ville få prisen ned. Rigtig mange unge mennesker vil gerne bo kollektivt”, siger hun.

Hun så også gerne, at Københavns Kommune samarbejdede med omegnsmuniciper om nye ungdomsboliger.

“Jeg synes, det kunne være rigtig interessant. Hvis vi kunne tage fat i det, ville det være en god idé”, siger hun.

I sin nye lejlighed i Vangede tror Aske Sjøravad Johnsen ikke på, at kommunen sådan lige får løst problemet. Han råder de nye studerende til at berede sig på et hektisk boligliv.

“Jeg tror, man skal købe sig en god backpackerrygsæk og være klar til at rykke rundt. Og så skal du bruge dit netværk. Hvis din vens bedstemor mangler én, der kan passe et hus og handle ind, så gør det. For boligmarkedet fungerer tydeligvis ikke til studerende”, siger han. ■

“Den værste gruppe er dem, der ikke engang kan finde en sofa at sove på”.

Rasmus Okholm-Hansen, leder af CIU

Kl og

DM vil gerne hjælpe dig gennem studiet på bedst mulig måde. Derfor tilbyder vi vores studiemedlemmer en masse værktøjskurser, som både kan styrke dine kompetencer på studiet, men også på studiejobbet og i livet efter studiet.

Vi udbyder blandt andet disse kurser:

- Excel for humanister
- LaTeX
- R
- Præsentationstræning
- InDesign

Tilmeld dig på studerende.dm.dk

DANSK MAGISTERFORENING
MAGISTRENE'S A-KASSE

DRUK OG VILDE VIKINGELEGE:

Er studiestart for alle?

En tredjedel af de studerende har højst en enkelt ven på deres studie, viser en ny undersøgelse fra Dansk Magisterforening. Så er universiteterne gode nok til at få alle med i fællesskabet under studiestart? Magisterbladet har været med til intro på RUC.

De nystartede studerende på RUC danser fællesdans i Folkeparken.

Hun er omringet af en hær af råbende unge iført krigsmaling. Hun vil flygte, men hvordan?

Camilla Lærkesen er startet på RUC få dage forinden og står nu i Folkeparken i Roskilde. I dag skal de nye studerende konkurrere mod hinanden i forskellige discipliner. Det gælder især om at råbe højt og turde sætte sig selv i centrum. Camilla Lærkesen har ikke lyst til det. Hun vil faktisk bare gerne hjem. Endelig tager hun mod til sig.

“Jeg skal lige på toilettet”, siger hun til en rusvejleder.

Hun går hen til toilettet og lige forbi det. Ud af parken og ind i Roskilde. Hun ved ikke, hvor hun er. Hun ved bare, at hun skal hjem.

Camilla Lærkesen er blandt den fjerdedel af danskerne, som er introverte. Det vil sige, at hun samler energi, når hun er alene, og foretrækker mindre sociale forsamlinger. Det gør det svært for hende at deltage i universiteternes sociale introarrangementer. Og det gør det igen svært for hende at få venner og i sidste ende at gennemføre en uddannelse.

Camilla Lærkesen er ikke den eneste, som har svært ved at være udadvendt og få nye venner. Faktisk svarer en tredjedel af de adspurgte studerende i DM's nye studiestartsundersøgelse, at de kun har én eller ingen venner på studiet. 14 procent af de studerende har slet ingen venner på studiet. En fjerdedel af dem føler sig ikke tilpas på deres studie, svarer de.

Det har konsekvenser for deres trivsel. Det samme gør sig kun gældende for tre procent af de studerende med flere venner.

Tog grædende hjem

Det lykkedes til sidst Camilla Lærkesen at finde Roskilde Station og tage toget hjem. Hun græd hele vejen.

“Hvis du ikke kunne lide konkurrencerne, vil du slet ikke kunne lide rusturen”, sagde en rusvejleder efterfølgende til hende. Hun tog derfor ikke med på rusturen. I stedet følte hun sig som en fiasko og endte med ikke at få nogen studievenner.

Til sidst droppede hun ud af RUC, hvilket hun i dag tror især skyldtes manglen på venner og den dårlige start på uddannelsen.

Det er fem år siden, at Camilla Lærkesen startede på RUC. Meget er sket siden da i hendes liv: Hun har gennemført en bachelor på KU og er godt på vej med sin kandidat.

Siden da har der også været en of-fentlig kritik af studiestarten på flere universiteter. For nylig ærgrede Amalie Himmelstrup sig for eksem-

pel i en kronik i Politiken over, at rusture var målrettet de ekstroverte. Og der er da også sket ændringer på RUC's introforløb: I år har der været stort fokus på inklusion, oplyser Studenterrådet ved RUC.

Resultatet af inklusionsindsatsen er ifølge Studenterrådet blandt andet større opmærksomhed på sårbare studerende, ingen alkohol som en fast del af konkurrencerne - men fortsat alkohol ved siden af dem - og en kultur, hvor det skal være o.k. at sige fra.

Magisterbladet tager med for at se, hvordan RUC's introlege, den såkaldte vikingeregatta, afholdes i dag. Vi er i Roskildes Folkepark anno 2018.

Intro, introverte og inklusion

Brølene fra de nye studerende gjalder dog ud over parken, som var det et hold vikinger anno 818, der netop havde sat fod på kristent land.

Over hele parken dyster udklædte hold mod hinanden i traditionelle discipliner som tovtrækning. Og i de mere alternative, som hvem der er bedst til at forme menneskemønstre op ad bakkerne omkring parkens amfiteater.

Rusarrangementer som dette er blandt de situationer, som kan være svære for introverte, mener Anna Vedel, postdoc ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet.

“Ved studiestart møder man en masse nye mennesker på en gang, og man skal være helt vildt intenst sammen med dem. Det vil være rigtig hårdt for en, der er introvert”, fortæller hun.

Anna Vedel har i sin ph.d. undersøgt, hvordan forskellige personlighedstyper klarer sig på universitetet. Karaktermæssigt klarer introverte sig nogenlunde lige så godt som ekstroverte. Men det sociale aspekt er en anden sag.

“Meget firkantet sagt viser forskningen, at ekstroverte generelt har bedre trivsel end introverte og også klarer sig bedre socialt og netværksmæssigt. Men man skal huske på, at der er stor variation bagved

**Christian Slott
Nielsen startede
på RUC i 2015. Han
har endnu ikke
sluppet introperi-
oden helt og delta-
ger som "aktivist"
i periodens sociale
arrangementer.**

» sådan nogle generelle tal”, fortæller hun.

Man ved dog, at introforløbet har en væsentlig betydning for, om man klarer sig igennem sit studie. En god start på studiet giver større sandsynlighed for at gennemføre. Det slog Danmarks Evalueringsinstitut fast i en undersøgelse sidste år.

Det er også en af grundene til, at introarrangementer er så vigtige, mener arrangørerne af RUC's introforløb. Magisterbladet møder nogle af dem midt i vikingeregattaens tumult.

“Vi har haft stort fokus på inklusion i år. Inklusion forstået på den måde, at der skal være plads til alle kulturer. Til dem, der vil feste vildt, og til dem, der er mere tilbageholdende”, råber Lotte Tecza Krause, der er inklusionsansvarlig, over skrig og festmusik i baggrunden.

“I år har vi indført en inklusionsansvarlig, som samarbejder med rusvejledere på hvert hold, således at alle hold har en rusvejleder med inklusion som sit fokusområde”, forklarer Johan Hedegaard Jørgensen, formand for Studenterrådet ved RUC.

En af legene til RUC's vikingeregatta er at gennemføre et forhindringsløb arrangeret af modstanderholdet.

Magisterbladet tager en tur rundt i Folkeparken for at se, hvordan det ser ud i praksis.

Vikingeleg og druk

Årets introsang på RUC er norsk, festlig og bliver spillet på repeat over store højtalere placeret på toppen af Folkeparkens amfiteater og fra en hjemmebygget brandbil.

“Er du hypp på å gjøre noe ulovlig?” spørges der i sangen til de muntre toner af noget, der minder om techno-slager.

Rusvejledere udklædt som elge hælder sprut og shots direkte i svelget på de nystartede. Overalt danses og dystes der.

Ældre ægtepar, der er på eftermiddagstur i parken, ser chokerede ud, men de studerende smiler næsten alle stort.

“Det er bare det bedste nogen-sinde!” siger en pige, imens nogle af hendes holdkammerater er i færd med at lave en forhindringsbane for modstanderne. Hun har allerede fået en god ven, som hun nu står og hepper sammen med.

En mand udklædt som Frihedsgudinden synes, at introperioden er så sjov, at han har meldt sig som “aktivist” - det vil sige, at han hjælper med og deltager i festerne, men hverken er rusvejleder eller nystartet.

“Det er fucking fedt!” siger han.

Andreas Bülow er enig. Han er startet på den humanistiske bachelor, og hans øjne og arme konkurrerer om at være de vildeste, når han

HVEM ER INTROVERTE?

- Introversion og ekstroversion er personlighedstyper. Man skal se det som et spektrum, hvor man kan være forskellige grader af introvert eller ekstrovert.
- Introverte har brug for alenetid til at lade op i modsætning til ekstroverte, der får energi i andres selskab.
- Introverte er tilbageholdende med at opsøge store selskaber.
- Introverte lærer andre mennesker at kende forholdsvis langsomt.

Kilde: Anna Vedel, postdoc ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet

Andreas Bülow (tv.) forklarer, at fællesskabet på RUC er stærkt.

forklarer introfællesskabet.

“Det er ens eget valg at deltage i dag. Men det styrker virkelig sammenholdet, når man deltager”, fortæller han, imens han jovialt lægger en arm om Magisterbladets udsendte.

Han har været aktiv i dagens lege, og det er han glad for.

“Det giver mig et personligt boost, når jeg deltager. En følelse af at lykkes med noget og af at være med i et fællesskab. Når folk er glade, så er jeg glad”, råber han.

Martin Gravengaard skal ud at drikke øl med sin “trykhedsgruppe” – en lille gruppe af medstuderende fra RUC.

Rusvejledere sørger for højt humør under RUC's introperiode.

Han har allerede skabt forbindelser, mener han. Forbindelser til alle typer. Som mange andre, Magisterbladet taler med, bemærker han, at der er god plads til forskellighed på RUC.

Fællesdans

Holdene har nu været rundt til alle konkurrencer, og de samles i amfiteatret. Der skal være fællesdans i midten. De fleste går derned, men nogle bliver siddende på tribunerne. Magisterbladet skal til at interviewe en gruppe piger, der sidder stille og ser til, men en rusvejleder springer ind og siger, at vi ikke må snakke med dem.

Efter fællesdansens bliver det annonceret, hvilken placering de enkelte hold har fået i legene. Mange sidder i grupper på tribunerne, men enkelte har også trukket sig lidt tilbage og sidder for sig selv. En af dem er Martin Gravengaard, der med lidt mindre armbevægelser end Andreas Bülow fortæller, at han har haft en god dag.

“Det har været virkelig sjovt og hyggeligt. Så sjovt, at man egentlig ikke tænker over, at man er træt. Det

kommer nok først, når man ligger i sin seng”, siger han og sipper eftertænksomt af sin øl.

Han er startet på humanistisk-teknologisk bachelor og føler, at han allerede har fået venner. Blandt andet i sin trykhedsgruppe - en lille, fast gruppe af medstuderende, som man bliver inddelt i, og som man foretager sig flere sociale ting med. Om lidt skal han ud at drikke øl med dem.

Tilbage hos Camilla Lærkesen overvejer hun, om den ubehagelige situation for fem år siden kunne have været undgået med RUC's nye inklusionsindsats.

Hun mener ikke, at de alkoholfrie konkurrencer ville have gjort en forskel. I så fald ville hun bare have haft lidt dårlig samvittighed over, at andre skulle tage særlige hensyn til hende. Til gengæld er hun meget optimistisk over fokus på inklusion.

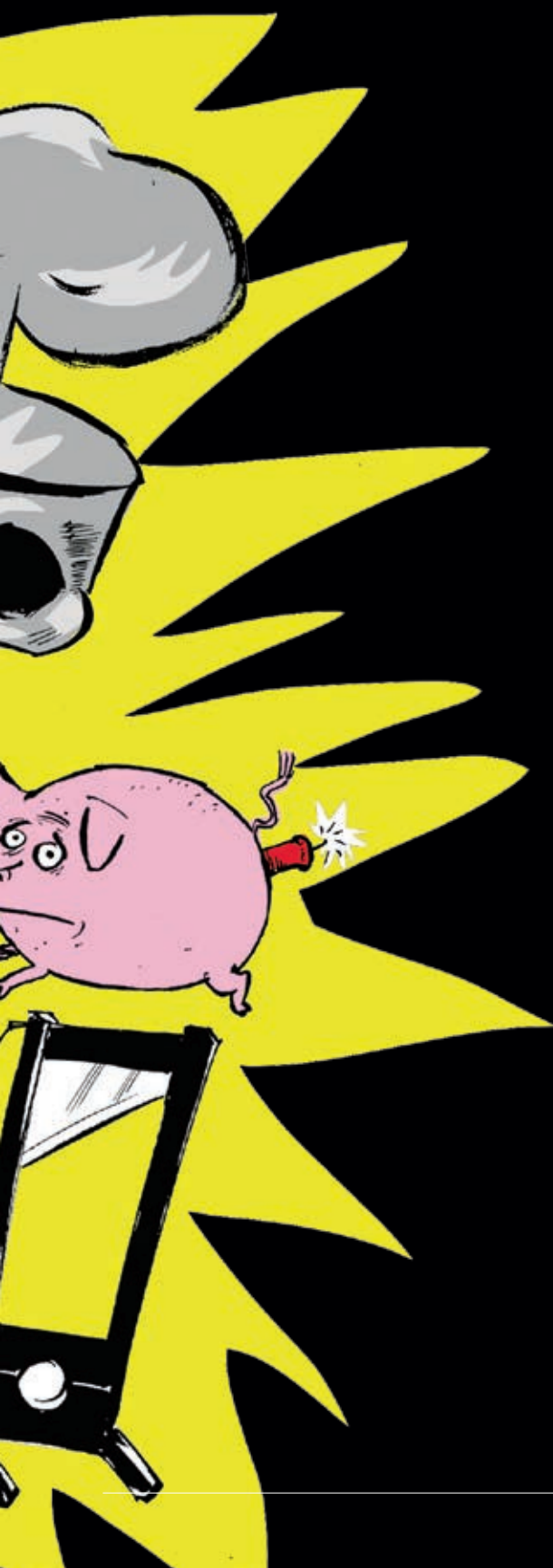
“Man kunne se på mig, at jeg ikke havde det godt. Så jeg havde sat rigtig meget pris på, hvis nogen havde taget fat i mig og spurgt til, hvordan jeg havde det”, siger hun. ■

6 gode råd

Sådan overlever du at bo hos dine forældre

Bor du stadig hos dine forældre, selvom du er startet på studiet? Så er du langt fra den eneste. Nye tal viser nemlig, at hver sjette studerende bor hos mor og far. Her får du seks gode råd til, hvordan man overlever at bo sammen med sine forældre.

2

OVERHOLD DINE AFTALER

Det kan måske lyde banalt, men det er vigtigt, at du overholder de aftaler, som du har indgået med dine forældre. Hvis du ganske frivilligt bor hjemme, fordi du synes, det er rart, er du sandsynligvis mere villig til at indgå de kompromiser, der skal til, for at det bliver gnidningsfrit – du føler dig heldig, fordi du har mulighed for at bo hjemme, og derfor er det heller ikke særlig svært at leve op til de krav, som dine forældre stiller. Hvis årsagen til, at du bor hjemme, omvendt skyldes økonomi eller bolignød, kan det være svært at indgå de kompromiser, der skal til, for at du og dine forældre ikke går og hakker på hinanden. Alligevel skal du gøre alt, hvad du kan, for at overholde dine aftaler. Selvom du ikke skal opfatte dine forældre som roomies, så forsøg alligevel, om du kan gøre dig lige så umage, som du ville gøre, hvis du boede sammen med nogle bekendte, du gerne vil gøre et godt indtryk på.

1

SKAB KLARE RAMMER

Der kan være mange gode grunde til, at du bor hjemme hos dine forældre, selvom du for længst har passeret den alder, hvor du må stemme og køre bil. Måske er du én af dem, der har brugt utallige timer på BoligPortalen, uden at det er lykkedes dig at finde en bolig, der er til at betale. Eller også er du en af dem, der ganske frivilligt har valgt at blive boende hjemme, fordi det er hyggeligt, praktisk eller økonomisk smart. Uanset hvad, så er det vigtigt, at I sammen aftaler nogle klare rammer for, hvordan I skal bo sammen. Selvom I formentlig allerede har boet sammen hele dit liv, er situationen en anden nu. Du er voksen og skal indgå i en ny form for fællesskab, og det kræver, at både du og dine forældre er enige om spillereglerne. Sæt jer derfor ned og aftal nogle klare regler for, hvordan I ønsker at bo sammen.

3

VÆR ÆRLIG OMKRING DINE FØLELSER

Hvis du hører til en af dem, der synes, det er nedtur, at du stadig bor hjemme, så vær åben omkring det. Du har måske set frem til endelig at få frihed til at komme hjem langt ud på morgenen og til at lade opvasken stå, når det passer dig – og i stedet føler du dig som en forvokset teenager, der stadig er nødt til at liste ind ad hoveddøren efter introfesten i et beruset forsøg på ikke at vække dine forældre. Det bedste, du kan gøre, er at være ærlig over for din mor og far. Fortæl, at du virkelig har glædet dig til at bo for dig selv, og at det føles nederdrægtigt, at du stadig sover på dit gamle børneværelse, selvom du egentlig er voksen og klar til at forlade reden. Det giver dine forældre større mulighed for at forstå, hvorfor du handler, som du gør. Måske får de ovenikøbet lyst til at fortælle om deres egen sårbarhed – for måske har de også gået og set frem til at få huset for sig selv? Jo mere åbne I er, desto større er chancen for, at det bliver rart for jer at bo sammen.

»

6 gode råd Sådan overlever du at bo hos dine forældre

TUSIND TAK
MEDIATOR-MAND™!
DU HAR REDDET
VOR FAMILIES
SAMHØRIGHED!

6

INDVI DINE FORÆLDRE I DINE PLANER

Måske er det et kæmpe antiklimaks for dig at bo hjemme, måske er det ikke, men under alle omstændigheder kan det være en god ide at indvi dine forældre i dine fremtidsplaner, så I i fællesskab er med på, hvad der skal ske. Måske er din plan, at du vil bruge det kommende år på at spare penge op, så du har mulighed for at lægge depositum til en lejlighed. Eller måske vil du bruge alle dine ledige timer på at finde et andet sted at bo. Hvis dine forældre kender dine planer, så slipper du for, at de hele tiden prikker til dig for at finde ud af, hvad du har gang i. Samtidig giver du også dine forældre mulighed for at hjælpe dig med at lægge en strategi for, hvordan du opnår de mål, du har sat dig. Held og lykke!

4 FÅ STYR PÅ MAGTBALANCEN

Det kan være svært for både dig og dine forældre at få styr på magtbalancen, så længe I bor sammen. Den forskydning, der helt naturligt opstår i forholdet mellem dig og dine forældre, når du flytter hjemmefra, sker ikke naturligt, så længe du bor hjemme. Men du er voksen, og det kan være svært for dine forældre at forstå, fordi jeres fysiske forhold ikke er forandret. Du bor hjemme, som du hele tiden har gjort, og jeres væner er sandsynligvis de samme, som da du gik i gymnasiet. Derfor er det en kompliceret dans, du og dine forældre skal danse – for det kan være svært at redefinere dit forhold til dine forældre, når du ikke flytter. Måske er du så heldig, at du er en af de få, der ikke har brug for at ændre på rollefordelingen, men langt de fleste har et behov for at blive betragtet som et voksent menneske – og derfor ønsker du heller ikke, at din mor igen skal komme med formaninger om dit forhold til rengøring og sengetider. Men uanset hvad, så er du desværre nødt til at sluge, at det er dine forældre, der definerer husreglerne, så længe du bor hos dem. Det er dem, der har landlord-hatten på, og dem, der har det sidste ord.

5

SKIL TINGENE AD

Hvis du er en af dem, der oplever, at du nemt bliver irriteret på dine forældre, så kan det hjælpe at forsøge at skille tingene ad. Når du bliver frustreret over, at din far siger, at du skal huske at gå ud med skraldet, bliver du måske i virkeligheden irriteret over det faktum, at du bor hjemme. For når du tænker dig om, kan du sagtens se rationalet i, at skraldeposen ikke skal stå og lugte på dit værelse. Forsøg derfor at skille tingene ad. På den måde finder du nemmere ud af, hvad der i virkeligheden irriterer dig – og derved kan du forhåbentlig undgå en masse dumme skændelser, som måske handler om noget helt andet end det, I diskuterer.

Kilde: Maja Vain Gilbert, psykolog, stifter og leder af UngTerapi, som er specialiseret i at hjælpe unge og studerende, og Nordeas undersøgelse "Sådan bor unge i 2018" gennemført af analyseinstituttet YouGov.

Indstil din tillids- repræsentant eller arbejdsmiljø- repræsentant til årets tillidspriser

De tillidsvalgte er DM's forlængede arm på arbejdspladserne.

Men de tillidsvalgte er også din sikkerhed for, at lokale aftaler og overenskomster bliver overholdt, så du får den løn og de arbejdsvilkår, du er berettiget til.

At være talsmand for kollegerne og deres repræsentant i samarbejde og forhandlinger med ledelsen kan ofte være krævende og forbundet med pres fra mange sider.

Med tillidspriserne vil vi gerne anerkende det store arbejde, de tillidsvalgte laver hver dag for at sikre ordentlige løn- og ansættelsesforhold.

Har du en tillidsvalgt, som fortjener anerkendelse og hyldest, kan du nu indstille vedkommende til årets tillidspriser.

Der er 25.000 kr. på højkant til både en arbejdsmiljørepræsentant og en tillidsvalgt (inklusive suppleant, klubformand eller fællestillidsrepræsentant).

Læs mere om priserne og indstil din kandidat på dm.dk/tillidsprisen

Dansk
Magisterforening

PH.D.-STUDERENDE:

Det er fedt at forske

Hvis du er så vild med et emne, at du har lyst til at fordybe dig i det i tre år, kan du vælge en forskeruddannelse på universitetet.

Du kender dem sikkert. Stjerneforskere som Eske Willerslev, Johan Olsen, Lene Vestergaard Hau og Vincent F. Hendricks. Dedikerede forskere og så gode formidlere, at vi ikke er i tvivl om, at de elsker deres arbejde.

Og det skal du, hvis du vil være universitetsforsker. For du bevæger dig ind i et felt, hvor man ifølge en tidligere undersøgelse fra Rådgivende Sociologer i gennemsnit arbejder 47 timer om ugen, mens en undersøgelse fra Akademikerne i 2015 viser, at over halvdelen af de ansatte på universiteterne føler sig stressede i hverdagen.

Når en del akademikere alligevel vælger at forske i et universitetsmiljø, kan det handle om, at de lever og ånder for deres viden og deres fag og næsten ikke kan forestille sig at lave andet.

Her får du inspiration til at afklare, om forskervejen er noget for dig, og gode råd til, hvad du skal spørge dig selv om, inden du vælger en forskeruddannelse.

Hvorfor skal du vælge en forskeruddannelse?

1. Du er meget optaget af et fagligt område, et teoretisk felt eller en problemstilling. Så meget, at du har lyst til at bruge tre år på at forske i det.
2. Du trives i et inspirerende miljø med højt til loftet og kolleger, der er diskussionslystne, nysgerrige og sultne efter nye perspektiver.

3. Du ønsker dig et job med et internationalt perspektiv. Der er rige muligheder for at rejse ud til konferencer, være gæsteforsker eller samarbejde med forskere i andre lande.
4. Du vil gerne fordybe dig og få ekspertviden om et område.
5. Du kan lide en arbejdsform, hvor du i perioder lægger mange arbejdstimer til gengæld for en stor fleksibilitet i jobbet.

Det laver du som forsker

Dine opgaver varierer, alt efter om du tager en forskeruddannelse inden for humaniora, naturvidenskab eller samfundsvidenskab, men mange opgaver er fælles:

1. Du indsamler empirisk materiale til dine undersøgelser.
2. Du læser masser af litteratur for at finde noget, som ingen tidligere har undersøgt inden for dit felt. Med andre ord udfører du en slags detektivarbejde, hvor du leder efter huller i andres forskning.
3. Du formulerer en problemstilling og går analytisk til værks.
4. Du sætter måske modeller op.
5. Du skriver forskningsartikler og forskningsrapporter.
6. Du underviser på universitetet.
7. Du rejser til udlandet til konferencer og på forskerophold.

Det skal du kunne for at trives som forsker

1. Du skal være vild med dit felt.
2. Du skal kunne motivere dig selv, arbejde selvstændigt og trives med at arbejde alene i perioder. Forskere inden for naturvidenskab, teknik og sundhed arbejder oftere i team end forskere på humaniora.
3. Du skal kunne fordybe dig og ikke opgive let.
4. Du har ingen tæt chef, så du skal kunne løse de problemer, du løber ind i, eller vide, hvem der kan hjælpe dig videre.
5. Du skal have lyst til at samarbejde både med andre forskere, interviewpersoner og andre uden for forskningsmiljøet, som kan bringe dig viden.
6. Et forskningsprojekt er en proces, som strækker sig over lang tid, og du skal kunne styre den.

Det skal du overveje, inden du vælger en forskeruddannelse

1. Er det noget for mig - også på langt sigt?
2. Kan jeg lide at skrive forskningsartikler?
3. Kan jeg lide at opstille og passe forsøg?
4. Gider jeg læse mange og svært tilgængelige artikler/litteratur?
5. Er jeg god til at strukturere mit arbejde? Undersøgelser viser, at forskere i gennemsnit arbejder 47 timer om ugen.
6. Kan jeg leve med usikkerheden ved at være løstansat på et universitet i lang tid, når jeg er færdiguddannet, eller har jeg lyst til at søge en anden type stilling.

Kilde: Niels Glæsner, konsulent i DM og ph.d.-studerende ved Syddansk Universitet. Han mangler kun at forsvare sin afhandling om uddannelsesforskning, som han indleverede i foråret.

DM HAR FOKUS PÅ PH.D.ERNE

I efteråret 2018 udbyder DM et kursusforløb for ph.d.-medlemmer med fokus på, hvordan du som ph.d.-studerende kan styrke din karriereplanlægning undervejs i dit studie. Du kan også booke en karrieresamtale i DM med fokus på din fremtid som forsker i og uden for universitetet.

DM sponsorerer den nationale ph.d.-forening PAND, som samler ph.d.-studerende på tværs af landets universiteter og fakulteter.

Du kan læse mere om PAND på phddenmark.dk og om DM's tilbud til ph.d.er på dm.dk/phd.

“Min familie var stolt, da de overværede mit ph.d.-forsvar og opdagede, hvad jeg egentlig havde haft gang i på min ph.d.-uddannelse”, siger Rasmus Bødker Madsen, som for nylig forsvarede sin ph.d. i numerisk geofysik.

DET BEDSTE ER AT VÆRE ET STED, HVOR INGEN HAR VÆRET FØR

Man når lige at smage på følelsen af at være den første på et nyt sted, når man laver sit speciale. Hvis man kan lide den udfordring, er det rigtig fedt at forske, siger Rasmus Bødker Madsen, som har lavet sin ph.d. på Niels Bohr Institutet ved Københavns Universitet.

“Jeg har altid klaret mig godt på universitetet, og jeg ville gerne se, hvor langt det kunne bære. Jeg blev overrasket over, hvad ph.d.-studiet gjorde ved mig. Lige pludselig forsker man og får løn for det”.

“Det er helt klart sjovt at nå resultater i forskningen. Men jeg synes, det er endnu sjovere at præsentere min forskning på konferencer og få den umiddelbare feedback. Når man står på scenen, får man det at vide med det samme, hvis de øvrige deltagere ikke er tilfredse, eller hvis de synes, det er superinteressant”.

“Nogle gange er man lidt “høj” på nogle resultater eller en ny idé, som bare må prøves af. Og lige pludselig har man siddet tre timer ekstra, selvom man egentlig var sulten og skulle ud at lave aftensmad”.

“Jeg kan godt lide den øjeblikkelige feedback, man får på konferencer”.

Rasmus Bødker Madsen, ph.d. i numerisk geofysik

Læs hele interviewet med Rasmus Bødker Madsen på magisterbladet.dk

»

“Folk vil gerne høre om min forskning i arrangementer på folkebiblioteker, selv om det er nørdet”, siger Mia Høj Mathiasson, som er i gang med sin ph.d. på Institut for Informationsstudier på Københavns Universitet.

JEG LAVER DET, JEG HELST VIL, HVER DAG

For Mia Høj Mathiasson er det en drøm at få lov til at sætte sig ind i nye områder og endda få løn for det. Hun er i gang med sin ph.d. på Institut for Informationsstudier på Københavns Universitet.

“Jeg havde ikke lyst til at aflevere mit speciale. Jeg havde bare lyst til at starte forfra og fordybe mig endnu mere i det”.

“Jeg har været i Norge syv gange på halvandet år, og det gør det helt klart mere interessant for mig at være en del af noget større og at udveksle informationer og suge til mig fra andre forskere”.

“Man styrer jo selv tiden, og når man arbejder om aftenen, er det ofte, fordi man ikke kan lade være. Man er vild med sin forskning, og der kommer ikke nogen og siger, at nu er det godt nok, nu skal du holde fri. Det skal man selv kunne styre”.

Læs hele interviewet med Mia Høj Mathiasson på magisterbladet.dk

“Det er dejligt at være en del af noget større og udveksle informationer med forskere i andre lande”.

Mia Høj Mathiasson, ph.d.-studerende, cand.mag. i kunsthistorie

Hvis du har mod på at forske, undervise og fremlægge din forskning på konferencer i udlandet, skal du bare gå i gang med en forskeruddannelse. "What's not to like?", spørger Niels Kristian Kjærgård Madsen, som er i gang med sin ph.d. i kemi.

KICKET, NÅR DET LYKKES, ER DET FEDESTE

Forskning kan være den rene trummerum med formler og koder, der ikke virker. Men det er fedt, når det lykkes, og det resultat, man har ventet på i et halvt år eller mere, er der. Det siger Niels Kristian Kjærgård Madsen som er ph.d.-studerende og cand.scient. i kemi ved Aarhus Universitet.

"Jeg skrev bachelorprojekt hos den samme vejleder, som jeg har nu, og blev udfordret på mange fronter. Både fagligt og i forhold til den - nogle gange skræmmende - frihed, der ligger i forskningen".

"Jeg får masser af plads til at arbejde med det, jeg har lyst til, og min vejleder er altid åben over for nye ideer".

"Det er enormt berigende at udveksle min viden med de studerende, og jeg kan virkelig godt lide at undervise".

"Hvis man fokuserer for meget på alt det, man ikke når, men som man gerne ville, kan man hurtigt blive stresset. Det har jeg selv oplevet i korte perioder, men det sker heldigvis sjældent. Min familie er en stor hjælp for mig til at få adskilt arbejdstid og fritid".

Læs hele interviewet med Niels Kristian Kjærgård Madsen på magisterbladet.dk

**"Jeg får masser af
plads til at arbejde med
det, jeg har lyst til".**

Niels Kristian Kjærgård Madsen, ph.d.-studerende, cand.scient. i kemi

EKSPERT:

Giv arbejdsgiverne bøder for stress

Regningen for lange sygemeldinger og behandling af stressramte skal betales af arbejdsgiver og ikke af det offentlige, mener stressekspert Thomas Milsted. Der er ingen ægte vilje hos chefer og ledere til at adressere problemet frivilligt, siger han.

Påbud, sanktioner, bøder og ultimativt et forbud mod at lede.

Det skal koste arbejdsgiver dyrt, hvis antallet af stresssygemeldinger ikke nedbringes eller tilmed eskaleres i virksomheder og organisationer. Det er den eneste måde at knække stresskurven på.

Den melding kommer fra Thomas Milsted, forfatter, foredragsholder og tidligere leder af Center for stress.

Aktuelt er det det totale fravær i Ledelseskommissionens rapport af løsninger på stressproblemerne, der får ham til at reagere.

“Jeg sidder her og læser side op og side ned om den store betydning, ledelse har. Og ikke ét sted kommer kommissionen med kvalificerede bud på, hvordan ledelser skal holdes ansvarlige for at skabe et bæredygtigt arbejdsmiljø, så medarbejdere ikke risikerer at blive psykisk invaliderede af at passe deres job. At tage et opgør med den ansvarsfralæggelse er den måske vigtigste arbejdskamp, vi står over for i de her år”, fastslår Thomas Milsted.

Vi kender problemets kerne

Igennem 15 år har han besøgt organisationer, interviewet virksomheds ejere og gennemført undersøgelser af de strukturer, der skaber både arbejdsglæde og mistrivsel. Han har endnu til gode at møde en ægte vilje hos chefer og ledere til at adressere stressproblemet. Og det gælder både i den offentlige og private sektor.

“Arbejdsmængden, opgavebyrden, tempoet og tidspresset. Forsk-

ningen har dokumenteret grundigt, at det er det, der er stressproblemet's kerne. Det er selvfølgelig sødt nok, når chefer lægger afstand til New Public Management og begynder at snakke om tillidsbaseret ledelse, empati og dialog i en flad struktur. For mig er det tom retorik over cognacen, så længe arbejdsgiver ikke er villig til at tage fat der, hvor vi ved, at presset gør folk syge”, påpeger Thomas Milsted.

Det oprører også stresseksperter, at arbejdsgivere uhindret kan få lov til at køre medarbejdere i sæk og overlade regningen for oprydningsarbejdet til det offentlige.

“Færre medarbejdere skal leve mere. Vi skal have både mere velfærd, uddannelse og service for færre penge. Det er den logik, cheferne leder biksen efter”, siger han.

Det kan tage både måneder og år for en stressramt medarbejder at kravle op af det sorte hul og mande sig op til nye ansøgninger og jobsamtaler. Enkelte kommer aldrig tilbage på arbejdsmarkedet igen.

“Omkostningerne for den enkelte er enorme, og for samfundet løber udgifterne op i milliarder. Det koster derimod ikke arbejdsgiverne en krone, der falder ikke nogen straf, og vi sikrer os ikke imod, at deres kurs

“Stresssygemeldinger skal udløse bøder. Opsagte medarbejdere, der er ramt af langvarig stress, skal tilkendes erstatning”.

Thomas Milsted, forfatter og stressekspert

Igennem 15 år har stressekspert Thomas Milsted besøgt danske arbejdspladser. Han har endnu til gode at møde en ægte vilje hos chefer og ledere til at adressere stressproblemet.

sender endnu flere til tælling”, mener Thomas Milsted.

Naiviteten har været for stor i spørgsmålet om stress, vurderer han:

“Alle har haft en forventning om, at problemet kunne klares med den danske model og ved at udstyre arbejdsgiverne med de nødvendige redskaber. Det er tydeligvis ikke tilfældet”, understreger stresseksperter.

Nogle kalder stressklinikker for en sejr. Thomas Milsted mener, de er en falliterklæring:

“Du kan ikke symptombehandle dig ud af et tidspres, der aldrig letter. Alligevel har vi alle været medskabere af et system, der symptombehandler frem for at forebygge. Selv fagforeningerne er gået frivilligt ind på en bane, hvor de tilbyder medlemmerne kurser i individuel stress-

håndtering og positiv mindfulness. I dag er det endda også medarbejderne selv, der skal finansiere deres sygedagpenge i tilfælde af en stresssygdomsgemelding”.

Stressrelaterede sygdomme, fx depression, anerkendes sjældent af Arbejdsskadestyrelsen, kun når det er for sent, og man kan konstatere et posttraumatisk stresssyndrom, påpeger Thomas Milsted.

“Ingen vil længere benægte, at arbejdsbetinget stress er dybt skadeligt og på fremmarch. En ny lovgivning bør derfor anbringe ansvaret for dårlig ledelse der, hvor det hører hjemme - akkurat som når en byggeplads ikke overholder reglerne for sikkerhed med hjelme, sko og sikre stilladser”, siger han.

Til en start bør der politisk opstilles utvetydige kriterier for, hvad der kendetegner et godt psykisk arbejdsmiljø.

“Det kræver ikke et langsomt arbejdende udvalg. Vi har den forskning, vi skal bruge”, forklarer han.

Arbejdstilsynet skal genoprettes og allerhelst have endnu flere musk-

ler, så det både kan udstede påbud og følge nøje op. Og så er der det økonomiske aspekt:

“Stresssygdomsgemeldinger skal udløse bøder. Opsagte medarbejdere, der er ramt af langvarig stress, skal tilkendes erstatning. Og det er den arbejdsgiver, der ikke har sikret forebyggelsen i tide, der skal have pengene op af lommen. Ellers bliver det et tomt slag i luften. Hvis bøder heller ikke hjælper, bør man kunne fratage en arbejdsgiver ledelsesretten i en periode eller for altid”, siger Thomas Milsted.

Han kender ingen eksempler, hverken i Danmark eller internationalt, på, at en arbejdsgiver frivilligt har skåret ned i arbejdsmængden eller slækket på tidspresset.

“Det er bemærkelsesværdigt, at vi ikke sætter flere spørgsmålstejn ved, at arbejdspladser har så stor en magt over menneskers liv. Ledelsesretten bør ikke inkludere retten til at ødelægge andre menneskers liv - og da slet ikke uden konsekvenser”, siger han. ■

AKADEMIKERE OG STRESS

• **72 pct. af akademikere oplever, at deres arbejdsplads er præget af stress.**

• **46 pct. er stressede i hverdagen.**

• **De 30-44-årige akademikere er mere stressede end andre aldersgrupper.**

• **35 pct. af akademikere synes ikke, at deres nærmest leder er fagligt klædt på til at håndtere stress og psykiske arbejdsmiljøproblemer.**

• **Flere end hver femte oplever, at stress anses som den enkeltes eget problem.**

• **Næsten fire ud af ti oplever ikke, at stress forebygges i tilstrækkelig grad på deres arbejdsplads.**

Kilde: Svarene indgår i en rapport fra 2015, som Akademikerne står bag. Svarene stammer fra en spørgeskemaundersøgelse foretaget blandt 22.957 medlemmer af akademiske fagforeninger. Det er den seneste afdækning af stress og psykisk arbejdsmiljø på akademiske arbejdspladser.

Nyt karriereunivers

ER DU I GANG MED AT SØGE JOB? ELLER SKAL DU SNART TIL LØNSAMTALE MED CHEFEN? ELLER ER DU MÅSKE I TVIVL OM, HVORDAN DU KAN BRUGE LINKEDIN TIL AT FORBEDRE DINE CHANCER FOR AT LANDE DRØMMEJOBET?

Så hop ind i vores nye karriereunivers, hvor vi guider dig gennem arbejdslivets mange faser og viser, hvad andre med samme baggrund som dig bruger deres uddannelse til.

Læs mere på magisterbladet.dk/karriere

SAMFUND

EKSPONERET – GRÆNSER FOR PRIVATLIV I EN DIGITAL TID

Birgitte Kofod Olsen og Rikke Frank Jørgensen

Gads Forlag, 2018, 280 sider, 249,95 kr.

Dette er en højaktuel bog om overvågning og privatliv i en digital tid. Det offentlige Danmark indsamler og bruger personoplysninger fra danskerne i et omfang som aldrig før. Vores data bliver brugt til at hindre snyd med de offentlige kasser, til at give os ordentlig behandling i sundhedsvæsenet og sikre bedre efterforskning hos politiet. Samtidig er beslutningsprocesserne i stigende grad baseret på algoritmer med minimal gennemsigtighed. Men hvad betyder det for demokratiet, når staten og kommunerne ved alt om os, og forvaltningen bliver mere uigennemskuelig? Og kan vi leve med, at staten også får indsigt i, hvor vi opholder os, og hvem vi mødes med? Også de private virksomheder ved mere og mere om den enkelte, for deres økonomi er i stigende grad baseret på at indsamle og kortlægge så meget data som muligt om os. Hvordan sikrer vi vores privatliv i en digital tid? Disse spørgsmål og mange flere bliver undersøgt i "Eksponeret", som er skrevet af førende danske eksperter.

Se flere bøger på
magisterbladet.dk

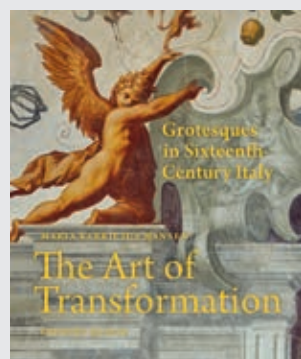
FILOSOFI

At forandre verden – En læsning af Platons politiske filosofi i Staten

Anne-Marie Eggert Olsen
Aarhus Universitetsforlag,
2018, 504 sider, 399,95 kr.

Filosofferne skal til magten, familien afskaffes, og digterne skal ud af staten. Sådan læser mange Platons "Staten". Men bogen kan læses helt anderledes: Politisk styre skal være fornuftigt, slægtsforhold og køn har ingen betydning i det politiske liv, og kunst og litteratur er afgørende for opdragelsen. Bogen præsenterer en læsning af Platons indflydelsesrige værk og perspektiverer til senere politisk og pædagogisk filosofi. Inspireret af kritisk teori, Marx og Freud undersøger Anne-Marie Eggert Olsen "Staten" og dens grundproblem: Hvis samfundet er menneskeværk, men mennesker er produkter af samfundet, hvordan kan forholdene så blive anderledes og bedre?

KUNST

The Art of Transformation – Grotesques in Sixteenth-Century Italy

Maria Fabricius Hansen
Edizioni Quasar, 2018, 474 sider,
65 euro ekskl. forsendelse.

Bogen er et kunsthistorisk oversigtsværk, som med afsæt i "grotesker" byder på et nyt blik på den visuelle kultur i en periode, hvor kunsten på en gang var forankret i en antik-middelalderlig verdensopfattelse og undervejs mod det moderne. "Grotesk" betegner almindeligvis

noget bizart eller monstrøst - og ordet bruges i alle mulige sammenhænge. Bogen her bruger groteske i sin specifikke kunsthistoriske betydning som betegnelse for ornamentalt freskomaleri, som var særdeles populært som udsmykning af vægge og lofter i fornemme paladser i perioden.

PSYKOLOGI

Konflikter om børns skoleliv

Charlotte Højholt og Dorte Kousholt (red.)
Dansk Psykologisk Forlag,
2018, 288 sider, 329 kr.

Der har altid været konflikter i og om skolen. Nogle børn bliver udpeget som problematiske eller særlige, andre har store personlige vanskeligheder i skolen. Men konflikterne bliver sjældent inddraget i de psykologiske undersøgelser af børnenes problemer, selvom de både kan dominere skolens sociale samspil og skjules i måden, vi taler om skolevanskeligheder på. Bogens sigte er at skabe forståelse for disse omstændigheder og undersøge vanskeligheder i børns skoleliv på måder, der ikke blot udpeger problematiske parter. Vi må i stedet knytte vanskelighederne til historiske udfordringer og modsætninger i det at skabe skole - og forsøge at løse dem.

PÆDAGOGIK

Voksendidaktik

Henrik Rander, Lis Boysen, Ole Goldbech og Tina Düsterdich Vejlbæk
Akademisk Forlag, 2018,
328 sider, 349,95 kr.

Hvordan tilrettelægger man god voksenundervisning? "Voksendidaktik" er en brugsbog med inspiration til en moderne voksendidaktisk praksis, uanset om det gælder at planlægge, gennemføre eller evaluere voksnes læring. Bogen sætter samtidig de didaktiske og pædagogiske temaer ind i teoretiske rammer. Bogens emner er bl.a.

didaktik i voksenundervisningen, professionel kompetence, refleksion i undervisningen, voksenunderviserens handlerum og voksnes læring, kollegial vejledning, opgavevejledning, dansk som andetsprog og cooperative learning. Målgruppen er alle, der arbejder med uddannelse og undervisning af voksne.

UDDANNELSE

Drenge og mænds inklusion på kønnede uddannelser – Erfaringer fra deltagerorienteret uddannelsesudvikling og -forskning i praksis

Steen Baagøe Nielsen, Signe Hvid Thingstrup, Marianne Brodersen og Henrik Hørsom
Frydenlund, 2018, 263 sider,
349,00 kr.

Drenge og mænd falder fra uddannelsessystemet. Og for nogle uddannelser er det næsten umuligt at tiltrække eller fastholde de mandlige studerende. Denne bog ser på, hvad vi kan gøre, for at flere drenge og mænd føler sig inkluderet og inviteret til uddannelse. Bogen tager bl.a. livtag med de fordomme og forforståelser, der præger vores opfattelse af "drengeuddannelser" og "pigeuddannelser". Og forfatterne diskuterer, hvad der kan være udtryk for sociale diskurser, som reproducere i skolen og i medierne. Bogen bygger på forskning knyttet til en række forsknings- og udviklingsprojekter gennemført i Region Sjælland 2012-2015.

Klassisk musik i Danmark er stadig presset trods millionindsprøjtning

Rektor på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium drog et lettelsens suk, da kulturministeren annoncerede et tilskud på 40 millioner kroner til landets kunstuddannelser. Men besparelser på grund af omprioriteringsbidraget kan stadig true uddannelsens internationale niveau på længere sigt.

“VI VIL HAVE MEGET svært ved at klare os, hvis vi i længden bliver ved med at skære ned”.

Sådan lød det i slutningen af august fra Morten Zeuthen, leder af cellolinjen på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium (DKDM), til Magisterbladet.

Han var bekymret for, at nedskæringer på uddannelsen ville føre til, at klassisk musik i Danmark ville blive svækket internationalt i de kommende år.

Den bekymring delte rektor på uddannelsen, Bertel Krarup.

“Vi har et meget stort mål af soloundervisning. Det bliver meget sårbart, når nedskæringer folder sig ud”, lød det fra Bertel Krarup på Magisterbladet.dk.

Siden 2016 har Det Kongelige Danske Musikkonservatorium skåret 4,16 millioner kroner fra sit budget.

Det har blandt andet kostet en uges undervisning på hele uddannelsen. Og frem til 2022 skulle skolen skære over 7 millioner kroner yderligere på grund af omprioriteringsbidraget, der pålægger blandt andet landets kulturinstitutioner at skære 2 procent fra deres budget årligt.

Millionindsprøjtning udsætter udfordringerne

Få dage efter Magisterbladets beskrivelse af besparelsernes konsekvenser annoncerede kultur-

minister Mette Bock (LA) så i et udspil, at landets kunstuddannelser ville blive tilført 40 millioner kroner ekstra frem til 2022.

En håndsrekning til blandt andre den bekymrede rektor, Bertel Krarup, på DKDM, der for en stund kan ånde lettet op.

“Jeg er i meget høj grad glad, fordi det er dejligt at fornemme, at vores bekymring bliver hørt. Og at der er en vilje til at gøre noget godt for kunsten og kulturen”, lød det efterfølgende fra Bertel Krarup.

Blandt andet glæder han sig over, at han nu med al sandsynlighed kan skrinlægge planer om at nedlægge yderligere en uges undervisning på DKDM.

“Det er klart, at omprioriteringsbidraget på et tidspunkt igen vil tynde og udfordre os betydeligt”.

Bertel Krarup, rektor på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium

Men. For der er et men.

Tilskuddet på de 40 millioner kroner dækker kun cirka halvdelen af de 80 millioner kroner, landets kunstuddannelser i alt skal spare frem til 2022. Der vil med andre ord stadig være besparelser på eksempelvis DKDM.

“Det er klart, at det på et tidspunkt igen vil tynde og udfordre os betydeligt. Men nu er det lidt længere ude i fremtiden, vi bliver rigtig hårdt presset”, siger han.

Hvis ikke omprioriteringsbidraget stopper, vil Det Kongelige Danske Musikkonservatorium stadig nå et punkt, hvor uddannelsen bliver presset på sit niveau internationalt, mener Bertel Krarup.

“Hvis vi taler ud til 2022, så strammer bæltet hårdt igen. Men lige nu forsøger jeg også at koncentrere mig om den her opmuntrende melding”, siger Bertel Krarup.

Partier vil skrotte omprioriteringsbidraget

Han er ikke den eneste, der synes, at omprioriteringsbidraget på kulturområdet skal droppes. Det har både Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Socialdemokratiet sagt til Magisterbladet.

“Hvis alle skal spare, så skal kulturområdet selvfølgelig også. Men man kan godt gøre det

mere klogt. Og grønthøsteren er ikke klog”, har det lydt fra Alex Ahrendtsen, kulturordfører hos DF, der umiddelbart bakker op om udspillet fra regeringen.

Både S og Enhedslisten vil helt droppe nedskæringer på området. De mener, der skal tilføres midler til kulturområdet på længere sigt.

Men at droppe omprioriteringsbidraget er ikke en del af planen i kulturministerens samlede udspil, der i alt vil tilføre hele kulturområdet 400 millioner kroner frem til 2022. I samme periode betyder omprioriteringsbidraget, at kulturinstitutionerne skal skære cirka 320 millioner kroner. En nettogevinst på cirka 80 millioner kroner.

“Vi kunne have valgt at aflyse omprioriteringsbidraget og bare fortsætte, men vi har besluttet at foretage nogle valg, hvor vi styrker udvalgte områder, der trænger til det”, har kulturministeren sagt til Politiken.

På Det Kongelige Danske Musikkonservatorium håber Bertel Krarup, at det sidste ord ikke er sagt på området.

“Hvem ved, der kan ske meget på fire år”. ■

Et lille skridt nærmere en historisk museumsreform

Nu er det mere end bare snak. Regeringen har afsat midler til en reform af museumsstøtten. Det skaber frygt på Ærø, men ikke i Odense.

Kim Furdal er urolig. Han er direktør for et af Danmarks mindre museer, Ærø Museum, i en af landets mindste kommuner, Ærø Kommune. Museet lever ikke op til museumslovens krav om, at det ikkestatslige tilskud skal udgøre mindst 2 mio. kr. Så mange penge kan kommunen langt fra afsæt-

te, og derfor har Kulturministeriet de seneste år ydet et ekstraordinært driftstilskud.

Men tilskuddet udløber i år, og kulturminister Mette Bock (LA) har fået regeringen med på sin plan om en reform af museumsstøtten, der ifølge regeringens finanslovsforslag skal indføres fra 2020.

Og mens få tør spå om udfaldet af de kommende politiske forhandlin-

ger, er de fleste enige om, at der skal ske noget. For den nuværende tilde-ling af statslige midler kritiseres for at være vilkårlig og forældet.

Forslag har der ikke manglet. Et af de mere vidtgående er at frata-ge de små museer som Ærø Museum deres forskningsforpligtelse og lige-ledes halvdelen af deres statstilskud. Et andet, og det tror de fleste bliver en realitet, er at gøre en portion af

Ærø Museum er et enhedsmuseum med forskellige afdelinger: Søbygaard (billedet, red.), Hammerichs Hus, Ærøskøbing Bymuseum og Dommergården.

støtten afhængig af performance, fx antallet af besøgende.

Så det 109 år gamle museum på Ærø befinder sig i en skæbnestund.

“For os afhænger alt af reformens indhold. Hvis reformen betyder færre indtægter, er det meget begrænset, hvad vi kan gøre. Vi er i en kommune med 6.000 indbyggere, og jeg tror, at det i København er lidt svært at forstå, hvad selv små beløb betyder her. Selvfølgelig arbejder vi med at få folk igennem kasseapparatet, men vi er jo ikke troldmænd. Vi er på Ærø”, siger Kim Furdal, der dog kunne tælle 15.000 gæster på museet i 2016, mere end det dobbelte af indbyggertallet.

Udflytninger har skabt ny dagsorden

Kim Furdals bekymringer skyldes ikke mindst, at Kulturstyrelsen gennem mange år har ønsket fusioner af mindre museer. Men med udflytningen af statslige arbejdspladser vendte den politiske dagsorden, og en reform, der gør de små museer til tabere, er p.t. utænkelig.

Det mener museumschef og dr.phil. ved Odense Bys Museer Torben Grøngaard Jeppesen.

“Godt nok er der nu venstrefolk, der taler om Københavnerbashing, men jeg vil godt se den kulturminister, der tør medvirke til drabet på et lille museum. De små kunne godt være bange før, men det skal de ikke være nu”, siger han.

Den kommende reform vil højst kridte den lange bane op, vurderer Torben Grøngaard Jeppesen.

“Der kommer til at ske en justering, men den bliver nok ikke kæmpestor. Nogle skal tilpasse sig, de får en overgangsordning, som så skal bruges til at få kommunerne til at hive nogle penge op af lommen. For der er store forskelle på, hvad de giver”, siger han.

Han peger som eksempel på Museum Sønderjylland. Her yder staten 32 mio. kr. i tilskud, mens fire sønderjyske kommuner bidrager med 17 mio. kr. til driften. For langt de fleste statsanerkendte museer gælder det ellers, at det kommunale ophav bidrager med mindst lige så meget som staten. Og det giver de sønderjyske kommuner et forklaringsproblem, mener Torben Grøngaard Jeppesen.

Lars Kristensen, formand for Kultur- og Fritidsudvalget i Aabenraa

og næstformand for museets bestyrelse, oplyser til Magisterbladet, at han ikke kender baggrunden for den skæve fordeling mellem kommunernes og statens tilskud til museet.

Men det gør museets direktør, Henrik Harnow, og han er uenig i fremstillingen.

“Vi dækker et stort geografisk område og er en fusion af syv museer. Så de 30 mio. kr. er ikke et udtryk for rigdom. Og man skal ikke forvente, at kommunerne bidrager med mere. De betragter tværtimod de 30 mio. som et bloktilskud, de ikke fik, men som i stedet blev en del af det store statslige tilskud. For det var før et amtsligt tilskud, som staten overtog, da amterne blev nedlagt”, siger han.

Elite og kompensation

Mens Mette Bock med nye 30 mio. kr. vil give museerne tid til at øge deres egenindtægter og “evt. sikre sig øgede kommunale tilskud” i overgangsperioden, har hun over for Politiken forklaret, at udspillet prioritering af 89 mio. kr. til statslige institutioner som Statens Museum for Kunst, Nationalmuseet og Det Kongelige Teater skal ses som udtryk for, at regeringen satser på elite og talent.

ARoS-direktør Erlend Høyersten har kaldt ministerens brug af begrebet “elite” provokerende og de 89 mio. en belønning til institutioner, fordi de ligger i København. Det ser Torben Grøngaard Jeppesen mere som ministerens kompensation for topcentbesparelserne, som de statslige institutioner i særklasse har mærket. Og som Torben Grøngaard Jeppesen trods finanslovsudspillet tror ophører i 2020.

“Vi er i en kommune med 6.000 indbyggere, og jeg tror, at det i København er lidt svært at forstå, hvad selv små beløb betyder her”.

Kim Furdal, direktør på Ærø Museum

“Stemningen er jo, at de stopper på et eller andet tidspunkt. Og jeg kan ikke se, hvordan DF skal kunne stemme for en fortsættelse efter næste valg, hvor de måske selv sidder i regeringen”, siger han

“Når det ikke sker nu, så skyldes det dels kulturministerens politiske ståsted, dels at nogle mener, at de statslige kulturinstitutioner trænger til at lære lidt om at håndtere pengestrømme. Det er også lidt det, jeg hører Rane Willerslev sige. Besparelserne tvinger dem til at gøre nogle ting internt i organisationen og over for publikum”, siger han.

Flemming Just, direktør for Sydvestjyske Museer og formand for ODM (Organisationen Danske Museer), forventer med udspillet, at en reform nu endelig er på vej.

“I forhold til sidste år er der nu et klart aftryk, hvor man lægger 30 mio. til reformen. Det er positivt, om end beløbet ikke er stort”, siger Flemming Just, der dog samtidig klandrer regeringen for at videreføre besparelserne til næste år.

ODM: Det bliver vores model

Flemming Just har samtidig et bud på, hvad reformen kommer til at indeholde.

“Jeg tror, vi lander på det, som vi i ODM selv har foreslået og har opbakning til af ministeren. Det vil sige en model med et grundtilskud, et tilskud, der er opgavebaseret, og endelig noget, der er mere resultatbaseret”.

Det opgavebaserede tilskud kan fx tildeles efter antallet af medarbejdere, der løfter museernes fem hovedopgaver, altså indsamling, registrering, bevaring, formidling og forskning.

Den resultatbaserede andel kan gives efter parametre som antallet af unge museumsgæster, undervisningsforløb, forskningsproduktion eller kommunal og anden ekstern finansiering, mener han.

Mens Flemming Just overvejer de har positive forventninger til reformens udfald, frygter Kim Furdal, at reformen fører til større skævhed mellem land og by.

“Der har været stort fokus på de økonomiske uligheder mellem udskantsdanmark og resten af landet. Spørgsmålet er, om reformen vil skabe større kulturel ulighed”. ■

TAG ET ENKELT KURSUS ELLER EN HEL DIPLOMUDDANNELSE

ANALYTISK FORMIDLING – GØR DET SVÆRE LET AT FORSTÅ

Underviser: Malene Bjerre

Hvordan gør du historien interessant uden at reducere den til noget banalt? Hvordan skaber du forståelse for det væsentlige, uden at læserne står af? Lær at formidle komplekse emner fængende og klart på dette kursus i analytisk formidling.

Start 10/10 | København

FORTÆL HISTORIEN VISUELT

Underviser: Ole Munk

Vil du sikre dine historier større opmærksomhed, så er det en god ide at bruge visuelle virkemidler. På kurset lærer du at bruge blandt andet fotos, infografik og video i effektivt samspil med verbale budskaber.

Start 6/11 | København

LAV BEDRE MOBILVIDEO - FOR ØVEDE

Underviser: Helle Tougaard og Maria Larsen

Vil du være bedre til at vinkle historier? At arbejde korrekt med kilder? Og researche og formidle journalistisk? Lær at tænke og arbejde som en journalist og bliv klædt på til at skrive bedre, hurtigere og mere varieret.

Start 24/10 | København

CREATIVE MEDIA MANAGEMENT

Underviser: Morten Nottelmann

Lær at lede kreative medarbejdere og fremme en innovativ virksomhedskultur, så I sammen kan udvikle de originale løsninger, der fanger målgruppen og skaber resultater. Tag på et eksperimenterende ledelseskursus sammen med Kaospiloterne.

Start 4/10 | Aarhus

**VIL DU LÆRE
AT FORMIDLE,
SÅ DU FANGER
MÅLGRUPPEN?**

**Antropolog Ada
Holst tager
demente pleje-
hjembeboere
med ud til lugte
og dyr, som de er
vokset op med.
Det gør hun
som oplevelses-
medarbejder på
plejehjemmene
i Aarhus
Kommune.**

Oplevelser giver ejerskab

“Da jeg søgte arbejde i Aarhus efter at have født min datter, skrev jeg ordet ejerskab i søgefeltet. Og så dukkede jobbet som oplevelsesmedarbejder i Aarhus Kommune frem”.

“Som antropolog har jeg lavet feltarbejde på Borneo. Jeg studerede, hvordan offentlige systemer påvirker folks ejerskab til deres eget liv. Som oplevelsesmedarbejder skaber jeg oplevelser for de gamle på plejehjemmene for at styrke deres ejerskab i eget liv. Jeg tager udgangspunkt i de ældres minder om naturen ved at få så mange sanser som muligt i spil. Og ved at inddrage andre lokale grupper som børnehaver, skoler og spejdere skaber vi sammen oplevelser som fx bålarrangementer eller bondegårdsbesøg for ældre, der har levet en del af deres liv på landet”.

“Jeg tager plejehjemsbeboerne med ud og kommer tæt på de dyr, lugte og hverdagsrutiner, som de mindes og er vokset op med. Oplevelserne er med til at skabe selvstændighed ved fx at give en fornyet oplevelse af at vide noget om, hvordan man klipper får. Jeg er med til at skabe livsglæde og selvstændighed. Det har vi alle brug for at føle”.

Dansk forsvinder som forskningssprog

Cirka ni ud af ti forskningsudgivelser fra danske universiteter er på engelsk, og andelen af engelske udgivelser er stigende.

Andelen af danske forskningsudgivelser bliver mindre og mindre. I 2009 var 21 procent af forskningsudgivelserne på dansk, mens det i 2016 kun var 14 procent. Det viser en ny gennemgang, som Magisterbladet har foretaget.

På blandt andet KU er faldet endnu større. I 2009 var en ud af fem forskningsudgivelser på dansk. I 2016 var det en ud af ti udgivelser.

Sværere at kommunikere på dansk

Det er problematisk, at det danske videnskabssprog forsvinder, me-

ner Sabine Kirchmeier, direktør for Dansk Sprognævn.

“Det betyder i sidste ende, at vi bliver dårligere til at kommunikere om videnskab på dansk. Mange videnskabelige termer får aldrig et udtryk på dansk. Når man så i stedet er nødt til at bruge engelske udtryk i sin formidling, bliver det mindre gennemskueligt”, fortæller hun.

Hun oplever, at danske forskere generelt får sværere ved at finde de rette ord, når de skal kommunikere videnskab på dansk.

“Jeg tror, alle kender det med, at man ser en forsker på tv, og at man ikke rigtig forstår, hvad han mener. I dag er der stadig ældre forskere, der er gode til at kommunikere. Men mange unge forskere har sværere ved at finde de fagudtryk, som det almenne publikum kan forstå”, siger hun.

Sabine Kirchmeier går dog ikke ind for, at alt skal oversættes til dansk.

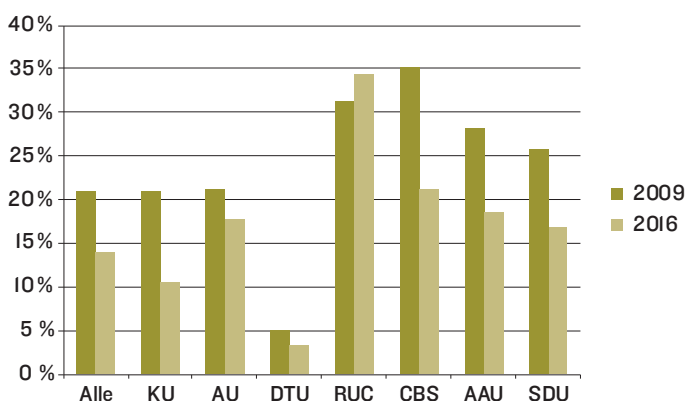
“Det giver god mening at publicere på engelsk for at gøre sig gældende i internationalt forskningssamarbejde, men der bør i højere grad arbejdes parallelt med danske og engelske fagudtryk i undervisningen – de fleste studerende ender jo trods alt stadig på en arbejdsplads, hvor der tales dansk”.

I Dansk Folkeparti deler de flere af Sabine Kirchmeiers bekymringer.

“Det er en ond spiral: Hvis man ikke bruger det danske sprog til at

DANSK SOM FORSKNINGSSPROG FORDELT PÅ UNIVERSITETER

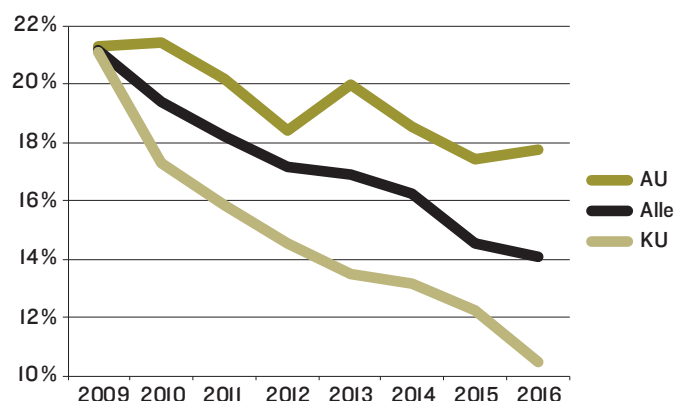
Dansk som forskningssprog: Andelen af danske forskningsudgivelser i 2009 og 2016. IT-Universitetet er ikke med i undersøgelsen.

Kilde: Magisterbladets opgørelse på baggrund af data fra Uddannelses- og Forskningsministeriet

PÅ KØBENHAVNS UNIVERSITET ER BRUGEN AF DANSK HALVERET PÅ SYV ÅR

Andelen af danske forskningsartikler på AU vs. KU. Der er to forskellige tilgange til dansk som udgivelsessprog på universiteterne.

Kilde: Magisterbladets opgørelse på baggrund af data fra Uddannelses- og Forskningsministeriet

formidle på højeste niveau, så går det ned gennem resten af samfundet og får konsekvenser for hele det danske sprog. Man bliver dårligere til at kommunikere om de store og abstrakte ting”, siger Jens Henrik Thulesen Dahl, uddannelses- og forskningsordfører.

Ligesom Sabine Kirchmeier kan han godt se, at det i nogle sammenhænge kan give mening at udgive sin forskning på engelsk.

“Vi er selvfølgelig interesserede i, at forskningen når så bredt ud i verden som muligt. Men det er ikke det samme som at sige, at man altid bør skrive på engelsk. Men man kan altid oversætte sin forskning”, siger han.

To veje

Københavns Universitet er et af de steder, hvor udviklingen har været mest markant. Det er en positiv udvikling for universitetet, mener prodekan på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet Mette Wier:

“At vi udgiver mere på engelsk, er et kvalitetstegn. Det viser noget om vores internationale gennemslagskraft, når vi publicerer i de sto-

re internationale tidsskrifter. Hvis vi udgav mindre på engelsk, ville det være et tegn på, at udviklingen gik i den forkerte retning”.

Hun oplever, at flere forskere på fakultetet rent videnskabeligt har lettere ved at kommunikere på engelsk end dansk. Det betyder dog ikke, at de er dårlige til at videreformidle på dansk, mener hun.

“De forskere, der udgiver mest på engelsk, er også blandt vores bedste kommunikatører. For eksempel udgiver Barbara Hoff Esbjørn mange artikler på engelsk, samtidig med at hun har vundet Forskningskommunikationsprisen”.

Mette Wier køber ikke argumentet om, at engelske udgivelser forringer formidlingen.

“Når man formidler videnskab,

“Der er ingen økonomiske incitament til at producere på dansk”.

Johnny Laursen, dekan på Faculty of Arts, Aarhus Universitet

skal det jo under alle omstændigheder oversættes. Alle fagudtryk skal erstattes med noget, menigmand forstår, hvad enten dette fagudtryk er på dansk eller engelsk”.

På RUC og Aarhus Universitet er udviklingen en anden end på KU. På RUC er andelen steget. På Aarhus Universitet er andelen af dansksprogede udgivelser faldet lidt, men universitetet udgiver ikke numerisk mindre på dansk i dag end i 2009. Det skyldes en bevidst strategi, fortæller Johnny Laursen, dekan på Faculty of Arts, Aarhus Universitet:

“Vores forskere udgiver meget på engelsk og har et tæt samarbejde med udenlandske kollegaer. Men vi ser det samtidig som en del af et dansk universitets opgave at forske og formidle på dansk”.

Universiteterne har et økonomisk incitament til at udgive på engelsk, da udgivelser på store engelsksprogede forlag kan udløse flere såkaldte BFI-point og økonomiske midler.

“Vi hører meget om, hvor vigtigt dansksproget forskningsproduktion og formidling er. Alligevel er der ingen økonomiske incitament til at producere på dansk. Det synes jeg er mærkeligt. Vi prøver dog at se bort fra det og publicere det sted og på det sprog, der i de enkelte tilfælde giver mest mening”, fortæller Johnny Laursen.

Incitament til engelsk

Professor Poul Erik Mouritzen har forsket i BFI-belønningssystemet, som siden 2009 er blevet brugt til at uddele penge på baggrund af forskningsudgivelser. Han mener, at systemet har haft en indflydelse på udviklingen.

“Der er i forvejen stærke kræfter, som trækker i retning af globalisering. Men jeg kan se, at BFI-systemet har skubbet yderligere til den udvikling, fordi det giver et incitament til at udgive på engelsk”, siger han.

I Dansk Folkeparti er man åbne over for at ændre på incitamenterne.

“Vi skal sikre, at dansk er et forskningssprog, og det har vi også stillet flere forslag, der peger imod. Denne her problemstilling med BFI må jeg så indrømme, at jeg ikke kendte til, men det lyder som noget, vi må arbejde med. Den mulighed, jeg har nu, er at tage det op med ministeren. Så kan vi måske blive enige om, at der skal gøres noget”, siger Jens Henrik Thulesen Dahl. ■

Sidste frist for debatindlæg til nr. 9 er **mandag den 24. september kl. 10**. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk.

Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Længere indlæg i form af kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

BLOG

Hans Stokholm Kjer driver og udvikler to virksomheder, Kjers Kommunikation og Tekstspot.dk. Resten af tiden går med en del-tidsstilling i Thisted Kommune. Han blogger om at være selvstændig og freelancer.

SKAL BENTE VÆRE IVÆRKSÆTTER?

Hans Stokholm Kjer har modtaget en mail fra en læser, som har fået ham til at skrive dette blogindlæg. Spørgsmålet er: Skal Bente være iværksætter eller ej?

Hans Stokholm Kjer

Mit seneste blogindlæg "Tag ikke springet" har åbenbart gjort mig til brevkasseredaktør. I hvert fald har jeg modtaget en tankevækkende mail fra en Bente, som gerne vil have uddybet, hvordan hun kan gribe "skridtet" og ikke "springet" an.

Bente er forholdsvis nyuddannet jurist og har i mange år overvejet at blive selvstændig. Hun drømmer om et lønarbejde som springbræt til at starte en konsulentvirksomhed. Men planen strandede på, at hun kun sjældent bliver kaldt til jobsamtale, fordi hun mangler erhvervserfaring. Bente mener ikke, at hun kan begynde at ringe rundt til virksomheder for at sælge ydelser, fordi hun ikke har noget at tilbyde dem. Hun mangler den erfaring, der skal gøre hende troværdig.

Ved første gennemlæsning af din mail tænkte jeg, at jeg faktisk ville fraråde dig at blive selvstændig. Man bør ikke starte egen virksomhed, hvis den eneste grund er, at "det rigtige arbejdsmarked" (altså der, hvor man får løn og fyraften og den slags) er lukket for én.

"Baggrunde bliver aldrig komplette. Dit cv bliver aldrig perfekt".

Men ved nærlæsning opdagede jeg, at din iværksætterdrøm stammer fra før jurastudiet. Du har altså allerede visualiseret dit selvstændige arbejdsliv, så måske er det her, du skal gribe fat.

Sæt din jobsøgningsaktivitet ned til det minimum, som vores mistillidsregime kræver af dig, i nogle uger, og brug i stedet tiden på at fokusere på din kommende virksomhed. Men fokusér ikke på risikofriheden endnu. Overvej i stedet, hvad du ønsker at bidrage til en bedre verden med. Hvordan kan din juridiske viden og dine øvrige erfaringer og kompetencer løse et problem for mine virksomheder? Ryd nogle hylder i din bogreol, og placer nogle tomme kasser i dem – disse kasser er din butik. Fyld dem med beskrivelser af de produkter (ydelser), som jeg som virksomhedsejer har lyst til at købe. Gør dine kompetencer til produkter.

Når du har lavet denne øvelse, går du på Virk.dk og finder en skabelon til en virksomhedsplan. Udfyld den, og før den ud i livet. Så er du selvstændig.

Hvad med de manglende kompetencer?

Tjek kasserne i din reol, og gør op, hvilke af dine produkter der kræver kompetencer ud over dine egne. Lav en indkøbsliste. Hvor kan du købe de kompetencer, du skal bruge for at producere dine produkter?

Af din mail kan jeg se, at du i hvert fald har gode formuleringsevner og højt refleksionsniveau som et par af dine kompetencer. Dem får du brug for, når du skal udvikle dine produkter, forhandle med dine underleverandører og sælge.

Hvad er problemet?

Mellem linjerne i din mail læser jeg også noget, som jeg har oplevet hos mange veltænkende mennesker. Så tilgiv mig, hvis jeg rammer helt forbi, og lad da disse linjer være til "dem, der læser med". Det bekymrer mig, at du skriver, at du ikke har noget at tilbyde dine kunder. Du har lige taget en vanskelig uddannelse, som mange af os ikke ville have tålmodighed til eller evner til at gennemføre. Det er da ikke "ingen baggrund". Du har helt ret i, at det ikke er en komplet baggrund – men hør lige: Baggrunde bliver aldrig komplette. Dit cv bliver aldrig perfekt.

Det kan godt være, at dit problem i forhold til jobsøgning er manglende erhvervserfaring. Men i forhold til iværksætteri handler problemet tilsyneladende om manglende selvtillid.

Hvad så nu?

Du skriver, at du ikke står på en vippe klar til at springe ud, men foran et spring over Den Kinesiske Mur. Ved du hvad? Muren er ikke kinesisk, for det er ikke kineserne, der har bygget den. Det har du selv – af negative forudannelser. Og du skal selv pille den ned igen – sten for sten, tanke for tanke.

Derefter er det ikke et spring, men blot et skridt.

Læs hele indlægget på magisterbladet.dk

magisterbladet

797 %

Så meget er antallet af unikke sidevisninger steget på magisterbladet.dk fra 1. kvartal 2015 til første kvartal 2018. I 1. kvartal 2015 havde magisterbladet.dk 31.125 unikke sidevisninger, mens det tilsvarende tal i 2017 var 277.277.

Læs de daglige nyheder på

MAGISTERBLADET.DK

Få nye argumenter til det næste middagsselskab

Medlemmerne i MP Pension har meget at glæde sig over

9,6 %

Fra 2009 til 2017 har MP Pension fået et afkast på 9,6 % i gennemsnit pr. år.

Det er blandt de bedste afkast i pensionsbranchen.

Max 2°

Vores investeringspolitik understøtter Paris-aftalens målsætning om max 2° global opvarmning.

Derfor har vi også valgt at sælge vores aktier i olie, kul og tjæresand.

5 mia. til klimaet

Vi har oprettet en klimapulje på ca. 5 mia. kr.

P.t. har vi grønne og klimavenlige investeringer for 3,5 mia. – og der er flere på vej.

Sundhedsordning

Vi tilbyder i samarbejde med Falck Healthcare en attraktiv sundhedsordning til medlemspris.

Alle medlemmer – uanset alder – kan få ordningen for 795 kr. pr. år.

Medlemsdemokrati

MP Pension er en medlemsejet pensionskasse. Derfor får medlemmerne pension og forsikringer til kostpris.

Bestyrelsen er valgt af medlemmerne, og medlemmer kan få direkte indflydelse ved at deltage på den årlige generalforsamling.

Pension til selvstændige

De fleste af vores medlemmer er ansat på offentlige overenskomster, men når du er magister, gymnasielærer eller psykolog, kan du altid få pension hos os.